



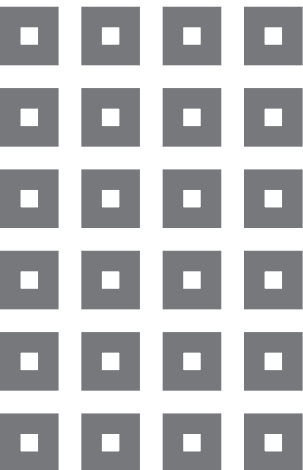
Gemeente Moerdijk



Bestemmingsplan “*Rijk Zwaan - Locatie
Eerste Kruisweg*”



Vastgesteld

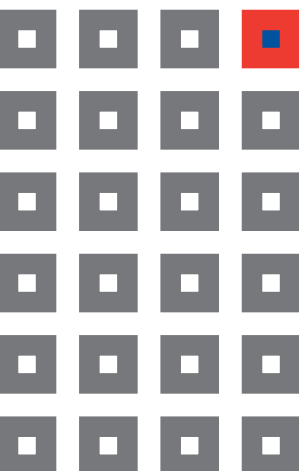


24 november 2016

Gemeente Moerdijk

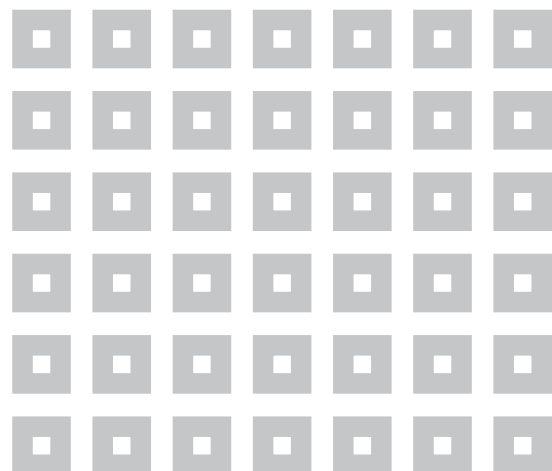
Bestemmingsplan “*Rijk Zwaan - Locatie Eerste Kruisweg*”

Vastgesteld



Inhoud:

- Toelichting
- Regels
- Geometrische plaatsbepaling (verbeelding)



werknummer: 836.401.01
datum: 24 november 2016
bestand: J:\836\401\01\3.projectresultaat\

Procedureoverzicht

Fase	Datum
Concept-ontwerp	14 april 2016
Ontwerp	29 april 2016
<i>Terinzagelegging</i>	<i>2 juni 2016 - 13 juli 2016</i>
Definitief	24 november 2016

KuiperCompagnons BV

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
Rotterdam



Inhoudsopgave van de toelichting

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging plangebied	2
1.3	Geldende plannen / besluiten	2
1.4	Planvorm	2
1.5	Leeswijzer	3
2	Gebiedsvisie	5
2.1	Rijk Zwaan	5
2.2	Beleidskader	8
2.3	Ruimtelijk-functionele structuur	16
2.4	Gebiedsvisie	18
3	Juridische planbeschrijving	21
3.1	Planvorm	21
3.2	Systematiek bestemmingen	21
3.3	Overig	24
4	Onderzoek	25
4.1	Algemeen	25
4.2	Bedrijven	25
4.3	Externe veiligheid	26
4.4	Leidingen	34
4.5	Geluidshinder	35
4.6	Luchtkwaliteit	35
4.7	Archeologie en cultuurhistorie	38
4.8	Bodem	42
4.9	Ecologie	43
4.10	Water	45
5	Uitvoerbaarheid	51
5.1	Economische uitvoerbaarheid	51
5.2	Maatschappelijke uitvoerbaarheid	51
5.3	Handhaving	52

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1: Nota van vooroverleg en zienswijzen bestemmingsplan “Rijk Zwaan – locatie Eerste Kruisweg”, gemeente Moerdijk, d.d. 7 september 2016



Afbeelding 1.1: globale ligging plangebied



Afbeelding 1.2: globale begrenzing plangebied

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Voorliggend bestemmingsplan van de gemeente Moerdijk biedt een juridisch-planologische regeling voor de gronden van Rijk Zwaan Zaadteelt en Zaadhandel B.V. (hierna te noemen: Rijk Zwaan) op de locatie Eerste Kruisweg in Fijnaart. Het primaire doel van het voorliggende plan is voldoen aan de actualiseringsplicht uit de Wet ruimtelijke ordening. Daarbij moet voldaan worden aan de digitaliserings- en standaardiseringseisen die aan bestemmingsplannen worden gesteld. Tevens wordt de goothoogte van 8 meter (voor de overige bedrijfsgebouwen) - zoals opgenomen in het voorheen geldende bestemmingsplan - uit de regeling geschrapt. Deze goothoogte voor overige bedrijfsgebouwen is de afgelopen jaren een beperking gebleken, onder meer bij de uitbreiding van het hoofdkantoor.

Het voorliggende bestemmingsplan “Rijk Zwaan – locatie Eerste Kruisweg” is opgesteld om te voorzien in een eenduidige en uniforme juridische regeling voor het toegestane gebruik en de toegestane bebouwing binnen het plangebied. Hoewel het gemeentelijk handboek voor bestemmingsplannen niet specifiek voor het buitengebied geldt, is qua systematiek aangesloten bij het handboek en de daarin opgenomen standaardregels. De regeling die is opgenomen in het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter en is primair gericht op het vastleggen van de vigerende rechten, met uitzondering van de goothoogte voor overige bedrijfsgebouwen. Met het vervallen van deze goothoogte ontstaat een toereikende bestemmingsplanregeling voor de komende tien jaar, waarbinnen de toekomstige uitbreidingsplannen van Rijk Zwaan vorm kunnen krijgen.

Het schrappen van de goothoogte voor overige bedrijfsgebouwen

Rijk Zwaan is een sterk groeiend, dynamisch bedrijf in de veredelingssector van groentegewassen; het kent een autonome groei van circa 10% per jaar gedurende de afgelopen decennia. Gelet op de groei van het bedrijf is er behoefte aan een aanzienlijke uitbreiding van de werkzaamheden op de locatie Eerste Kruisweg. In principe kan deze groei goed worden opgevangen binnen het bestaande bouwvlak, waarbinnen - op grond van de bestemmingsplannen “Rijk Zwaan” en “Rijk Zwaan, eerste herziening” - ruime bebouwingsmogelijkheden gelden. Ondanks deze ruime bebouwingsmogelijkheden blijkt de maximum toegestane goothoogte van 8 meter voor overige bedrijfsgebouwen een terugkerende beperking te vormen voor de gewenste ontwikkelingen van het bedrijf. Dit heeft ertoe geleid dat er de afgelopen jaren diverse planologische procedures zijn doorlopen om af te wijken van het vigerende bestemmingsplan, onder meer voor de bouw van een fytostrongebouw (2013) en de uitbreiding van het hoofdkantoor met circa 1.800 m² kantoorruimte, vergaderzalen en een atrium (circa 450 m²) en circa 1.400 m² laboratorium (2015). In beide gevallen ging het om het afwijken van de goothoogte. Hoewel de aanwezige bebouwing een feitelijke goothoogte heeft van circa 8 meter, leiden met name de technische installaties op het dak tot een overschrijding van de goothoogte, waardoor afwijken noodzakelijk is. Om deze belemmering voor toekomstige uitbreidingen weg te nemen, komt de goothoogte voor overige bedrijfsgebouwen (dus niet voor kassen) te vervallen.

Gelet op het voorgaande en de wens om tot een flexibele, eenduidige – en voor Rijk Zwaan toereikende – bestemmingsregeling te komen, is besloten de maximum goothoogte van 8 meter voor overige bedrijfsgebouwen te laten vervallen. De toegestane maximum *bouw*hoogte van 12 meter wordt wél gehandhaafd, overeenkomstig de vigerende regeling. Op deze manier wordt

voorkomen dat voor iedere (toekomstige) ontwikkeling een afwijkingsprocedure moet worden doorlopen en wordt rechtszekerheid geboden richting omwonenden.

1.2 Ligging plangebied

Het plangebied omvat de gronden van Rijk Zwaan aan de Eerste Kruisweg, direct ten oosten van de kern Fijnaart. Het plangebied wordt globaal begrensd door de A59 en enkele agrarische percelen aan de noordoostzijde. Aan de zuidzijde wordt het plangebied begrensd door (diverse (woon)percelen aan) de Boerendijk en Kadedijk. De begrenzing aan de westzijde wordt gevormd door een agrarisch perceel en (enkele woonpercelen aan) de Eerste Kruisweg. De globale ligging en begrenzing van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1 en 1.2.

1.3 Geldende plannen / besluiten

De geldende bestemmingsregeling ter plaatse van het plangebied wordt gegeven door het bestemmingsplan "Rijk Zwaan". Het bestemmingsplan "Rijk Zwaan" is vastgesteld bij raadsbesluit d.d. 27 juni 2002 en op 17 december 2002 hebben Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant het bestemmingsplan gedeeltelijk goedgekeurd. Er is goedkeuring onthouden aan enkele uitbreidingen van het kassencomplex, omdat deze naar het oordeel van Gedeputeerde Staten onvoldoende onderbouwd waren. Bij uitspraak van 30 juli 2003 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State het besluit van Gedeputeerde Staten in stand gelaten. Derhalve voorziet het bestemmingsplan "Rijk Zwaan, 1^e herziening" in een reparatie van de onderdelen waaraan goedkeuring is onthouden door Gedeputeerde Staten. Deze herziening is vastgesteld bij raadsbesluit d.d. 2 oktober 2008 en op 19 mei 2009 door Gedeputeerde Staten goedgekeurd.

Naast de voorgenoemde bestemmingsplannen zijn er de afgelopen jaren diverse planologische procedures doorlopen om af te wijken van het vigerende bestemmingsplan, onder meer voor de bouw van een fytotrongebouw (2013) en de uitbreiding van het hoofdkantoor (2015). De vergunde situatie wordt overgenomen in dit bestemmingsplan.

1.4 Planvorm

Het voorliggende bestemmingsplan "Rijk Zwaan – locatie Eerste Kruisweg" is in de basis een conserverend bestemmingsplan, dat bestaat uit bestemmingen en regels. De bestemmingen zijn geometrisch bepaald¹ en analoog verbeeld door middel van een verbeelding. Bij de bestemmingen zijn regels ten aanzien van het bouwen en het gebruik opgenomen. Het plan gaat vergezeld van deze toelichting. In de toelichting worden de keuzes die zijn gemaakt bij het opstellen van de geometrische plaatsbepaling en de regels verantwoord en verduidelijkt. Vervolgens wordt hierin de uitvoerbaarheid van de ontwikkeling aangetoond. De enige inhoudelijke wijziging ten opzichte van de voorgaande bestemmingsplannen betreft de goothoogte van overige bedrijfsgebouwen. Daarnaast zijn gemeenten verplicht hun ruimtelijke plannen te publiceren conform de standaarden van het SVBP2012. De regels zijn hier inhoudelijk op afgestemd.

¹ Geografische coördinaten volgens het Rijksdriehoekstelsel bepalen de ligging van een bestemming. Met gebruikmaking van de coördinaten kan exact de plaats van een object in een gebied worden bepaald.

1.5 Leeswijzer

In voorliggende toelichting van het bestemmingsplan wordt ingegaan op de achtergronden van het plan. Er wordt in hoofdstuk 2 een visie op het plangebied gegeven, waarbij onder meer getoetst wordt aan het beleid van het Rijk, provincie en de gemeente Moerdijk en een beschrijving van de ruimtelijk-functionele structuur wordt gegeven. Hoofdstuk 3 bestaat uit een juridische planbeschrijving, waarin de bestemmingsplanregeling wordt toegelicht. Vervolgens wordt in hoofdstuk 4 ingegaan op diverse sectorale (milieu)aspecten en worden in hoofdstuk 5 de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het plan beschreven.

2 Gebiedsvisie

2.1 Rijk Zwaan

2.1.1 Bedrijfsprofiel

Rijk Zwaan heeft zich in 2000 gevestigd aan de Eerste Kruisweg 3 - 9 in het buitengebied van gemeente Moerdijk, aan de rand van het dorp Fijnaart. Rijk Zwaan is een wereldwijd actief groenteveredelingsbedrijf, dat zich richt op de ontwikkeling van hoogwaardige groenterassen voor de professionele voedingstuinbouw onder glas, in tunnels en in de vollegrond. Het bedrijf behoort tot de top 5 van wereldwijd opererende groenteveredelingsbedrijven, met een jaarlijkse omzet van circa 400 miljoen euro.

Rijk Zwaan is gespecialiseerd in veredeling en het produceren van groentezaden voor professionele teelten in kassen, tunnels en de vollegrond. Het bedrijf heeft wereldwijd circa 2.600 medewerkers. De vestiging aan de Eerste Kruisweg in Fijnaart kent momenteel 330 arbeidsplaatsen en is de grootste van de vier locaties in de buurt van Fijnaart. Op de locatie aan de Eerste Kruisweg bevinden zich zowel kantoren en laboratoria alsook kassen, plastic tunnels en ongeveer 50 ha aan selectievelden. De locatie heeft een totale oppervlakte van ruim 60 ha. Het grootste deel hiervan wordt gebruikt voor de veredeling en selectie van groenten die in de vollegrond worden geteeld. De bedrijfsvoering van Rijk Zwaan is zeer specifiek. Op de locatie aan de Eerste Kruisweg vindt enerzijds het grootste deel van het onderzoek plaats en anderzijds vindt de veredeling van vollegrondsgroenten plaats, alsmede de basiszaadvermeerdering van deze gewassen.



Afbeelding 2.1: het hoofdgebouw van Rijk Zwaan aan de Eerste Kruisweg (bron: Rijk Zwaan).

In de bedrijfsvoering van Rijk Zwaan zijn het kantoor, het laboratorium en de selectievelden dominant. De kassen en plastic tunnels (zowel intensief als extensief) zijn hier onlosmakelijk mee verbonden, maar staan in principe wel ten dienste van onderzoek, de teelt en selectie op de velden. Er bestaat een groot verschil tussen de 'kassen intensief' en 'kassen extensief'. De termen 'kassen (of kas) intensief' en 'kassen (of kas) extensief' zijn termen die bij Rijk Zwaan gebruikt worden om het verschil in gebruik van de kassen aan te geven (zie ook afbeelding 2.2.). Beide soorten kassen zijn op het terrein ruimtelijk gescheiden. De intensieve kas is een

kas waar voornamelijk op kweek-, roltafels en betonvloeren geteeld wordt en waar alle milieufactoren zoals licht, temperatuur, relatieve luchtvochtigheid en irrigatie onder controle zijn. De extensieve kas is een glazen kas of plastic tunnel waar voornamelijk in de grond geteeld wordt en waar alleen de temperatuur en irrigatie gecontroleerd worden.

In een deel van de 'kas extensief' worden de zaden van een aantal gewassen gezaaid en opgekweekt (onder andere bloemkool, broccoli, koolrabi, bleekselderij, knolselderij en sla) en vervolgens geplant op het selectieveld. Andere gewassen worden direct ter plaatse gezaaid op de selectievelden (zoals spinazie, rode biet en wortel). In deze stap in de veredeling wordt 95% opgekweekt op de selectievelden en 5% in de 'kas extensief' ten behoeve van selectie (bijvoorbeeld winterkassla, winterveldsla).

Op het selectieveld worden de verschillende gewassen zeer intensief begeleid en beoordeeld op hun groei en ontwikkeling door de veredelaars, waarbij getracht wordt om zoveel mogelijk nuttige eigenschappen te combineren in een plant. Dit proces heet selectie. Na deze selectie wordt de geselecteerde plant in een beschermende omgeving geplaatst ('kas intensief'), waar de plant tot bloei gebracht wordt en waarbij er handmatig kruisingen worden gemaakt. In deze kas worden dusdanige omstandigheden geschapen waarbij de plant zo snel mogelijk tot bloei en zaadzetting komt. Na zaadzetting en afrijping worden de zaden geoogst en vervolgens geschoond voor de veredeling, waarna de cyclus weer opnieuw begint.

Indien een veredelingslijn geschikt wordt geacht om vercommercialiseerd te worden, wordt er een tussenstap gemaakt door een teelt in de 'kas extensief' of in de plastic tunnels op te kweken. Hierbij wordt het zogenaamde basis- of elitezaad geproduceerd. Hierbij is nog steeds een intensieve begeleiding van de verdelingsafdeling noodzakelijk. Zaad uit de glazen 'kas extensief' en uit de plastic tunnels dat goed genoeg bevonden is, wordt geoogst en vervolgens geschoond en elders gebruikt voor verdere zaadproductie.

Zoals gezegd wordt in de tunnels het specifieke onderdeel 'combinatiegeschiktheid' getest voor onder andere de gewassen wortel, radijs, spinazie en bloemkool. Bij bloemkool bijvoorbeeld worden combinaties gemaakt met nummers welke verschillen in groeidagen hebben. Als een proefcombinatie tot een commercieel ras leidt, moet duidelijk zijn of het mogelijk is om bij grote zaadproducties de vader- en moederlijn tegelijk te laten bloeien, om vervolgens op deze wijze hybride zaad te produceren. Om de grond gezond te houden worden er afwisselend ook zaadproducties van spinazie, wortel en andijvie in deze tunnels geteeld.

In de glazen 'kas extensief' wordt direct in de grond geteeld, in de plastic tunnels gebeurt dit zowel in de grond als in potten en in de 'kas intensief' wordt geteeld op tafels, rolkarren en betonvloeren. Voor de selectievelden gelden standaard afmetingen: elk selectieveld heeft een lengte van 125 meter. Dit is een absolute maat die, op welke locatie dan ook, altijd hetzelfde is. Op die manier hoeft er in het ingewikkelde selectie- en teeltproces niet ook nog eens rekening te worden gehouden met de verschillende afmetingen van de verschillende selectievelden. Voor de planning en de coördinatie is het noodzakelijk dat alle selectievelden dezelfde afmeting hebben, zodat alle processen op dezelfde manier uitgevoerd kunnen worden en het dus niet uitmaakt wáár het selectieveld zich precies bevindt. De breedte is overigens minder van belang. Al naar gelang het soort gewas dat er wordt geplant, kan er een breder of een smaller stuk worden ingeplant.

Bestemmingsplan "Rijk Zwaan – locatie Eerste Kruisweg"
Toelichting
Vastgesteld

2.1.2 *Status aparte*

In het sectorale beleid worden visies op de toekomstige leefomgeving vertaald naar regels of doelstellingen voor bepaalde gebieden, regio's, specifieke locaties, toekomstige ontwikkelingen, enzovoorts. Naar hun aard hebben deze regels en doelstellingen een algemeen karakter, waarin geen rekening wordt gehouden met specifieke bedrijven die niet binnen deze algemene kaders zijn onder te brengen, zoals Rijk Zwaan. Rijk Zwaan is immers een zeer specifiek bedrijf dat bijvoorbeeld niet als glastuinbouwbedrijf kan worden beschouwd.

Het bedrijf Rijk Zwaan heeft een 'status aparte'. Het bedrijf is in het verleden (door provincie en gemeente) reeds aangeduid als een 'aan de landbouw gelieerd bedrijf' of een 'specifiek bedrijf'. Rijk Zwaan kan niet als een regulier glastuinbouwbedrijf worden aangemerkt. Zo wordt door Rijk Zwaan bijvoorbeeld - anders dan bij glastuinbouwbedrijven - slechts een klein deel van de grond gebruikt voor kassen en wordt in de (extensieve) kassen direct in de volle grond geteeld. Rijk Zwaan is dus in beginsel een grondgebonden bedrijf. Er is een continue wisselwerking tussen de selectievelden in de volle grond en de teeltondersteunende kassen (gewassen gaan van binnen naar buiten en vice versa). De hoofdactiviteit van Rijk Zwaan in Fijnaart is vollegrondse veredeling. In verband daarmee ligt de nadruk op R&D. Er is – en wordt – dan ook veel geïnvesteerd in onderzoeksfaciliteiten, zoals het laboratorium. De kassen en plastic tunnels bij Rijk Zwaan zijn teeltondersteunend. Naast deze teeltondersteunende voorzieningen beschikt Rijk Zwaan over meer dan 100 hectare cultuurgrond in Fijnaart, waarop gewassen in de volle grond worden geteeld. In het verlengde hiervan kan Rijk Zwaan eerder aangemerkt worden als een (vollegrondse)teeltbedrijf.

De totale bedrijfsvoering van Rijk Zwaan kent een bijzonder en veelzijdig karakter dat maakt dat de bedrijfsvoering als geheel niet zonder meer vergeleken kan worden met de bedrijfsvoering van een regulier agrarisch bedrijf. Het vorengaande in acht nemende, wordt in het navolgende aan de relevante beleidsstukken getoetst.

2.2 **Beleidskader**

In deze paragraaf wordt een beleidsanalyse gegeven, waarin wordt ingegaan op het ruimtelijke beleid op provinciaal, regionaal en gemeentelijk niveau dat relevant is voor dit bestemmingsplan.

2.2.1 *Provinciaal beleid*

Agenda van Brabant

In de Agenda van Brabant (december 2010) geeft de provincie haar visie weer over de toekomst van de provincie Noord-Brabant. Met de Agenda van Brabant wil de provincie richting geven aan het versterken van haar regionale identiteit, het concurrerend vermogen, het vestigingsklimaat, een robuuste en veerkrachtige natuur, een efficiënt vervoersysteem en een gezonde leefomgeving.

In de Agenda van Brabant wordt het vergroten van de dynamiek en innovatiekracht van de sectoren Farma, Medical en Food gezien als een belangrijke kans voor de regionale economie. Het voorliggende bestemmingsplan biedt in de basis een conserverende regeling voor de gronden van Rijk Zwaan. Kenmerkend voor het bedrijf is de dynamiek en de snelheid waarmee nieuwe ontwikkelingen elkaar opvolgen. Om toekomstige ontwikkelingen en uitbreidingen van Rijk Zwaan beter te kunnen faciliteren, komt met dit bestemmingsplan de maximum goothoogte van 8 meter voor overige bedrijfsgebouwen te vervallen, hetgeen in lijn is met de provinciale visie om de dynamiek en innovatiekracht van de foodsector te vergroten.

Structuurvisie Ruimtelijke Ordening

Op 19 maart 2014 is de provinciale Structuurvisie Ruimtelijke Ordening (PSRO) 2014 in werking getreden. De Structuurvisie RO van de provincie Noord-Brabant geeft de hoofdlijnen voor het provinciaal ruimtelijk beleid tot 2025 (met een doorkijk naar 2040).



Afbeelding 2.3: uitsnede partiële herziening structurenkaart Structuurvisie ruimtelijke ordening provincie Noord-Brabant (2014). het plangebied is zwart omkaderd.

De gronden van Rijk Zwaan aan de Eerste Kruisweg zijn in de Structurenkaart grotendeels aangeduid als 'accentgebied agrarische ontwikkeling'. Landbouw is een belangrijke drager van de plattelandseconomie. Bepaalde delen van Noord-Brabant worden gekenmerkt door akkerbouw, de teelt van akkerbouwmatige groenten en intensieve vollegrondsgroenteteelt op grote percelen. Deze sectoren zijn beeldbepalend voor het landschap en zijn gebaat bij een goede infrastructuur en verkaveling. De provincie wil dan ook ruimte bieden voor de verdere ontwikkeling van de land- en tuinbouw, mits deze bijdraagt aan een verdere verduurzaming van de sector.

Het voorliggende bestemmingsplan biedt – evenals het vigerende bestemmingsplan – volop ruimte voor het uitbreiden en versterken van de bestaande bedrijfsactiviteiten. Bovendien hecht Rijk Zwaan in haar bedrijfsvoering grote waarde aan duurzaamheid, hetgeen aansluit bij de wens van de provincie om de land- en tuinbouwsector verder te verduurzamen.

Het noordwestelijke deel van het plangebied is gedeeltelijk aangemerkt als 'Kern in het landelijk gebied'. Noord-Brabant is naast een provincie met grote steden, een provincie met veel (verschillende) kernen waar het aantrekkelijk is om te wonen en te werken. De kernen in Noord-Brabant hebben elk hun eigen karakter en relatie met het Brabantse landschap. De kleinere kernen maken meer deel uit van het omliggende landschap en hebben nog een natuurlijke overgang richting het landschap. Het beleid van de provincie richt zich op het opvangen van de lokale behoefte voor verstedelijking (wonen, werken en voorzieningen) in de kernen. De provincie vraagt gemeenten om in regionaal verband afspraken te maken over de verdeling van het programma voor wonen, werken en voorzieningen. Het voorliggende bestemmingsplan is hoofdzakelijk conserverend en maakt in principe geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. Bovendien worden de gronden die in de Structurenkaart zijn aangemerkt als 'Kern in het

landelijk gebied' momenteel gebruikt voor de vollegrondsteelt. De betreffende gronden zijn in dit bestemmingsplan dan ook bestemd voor agrarisch grondgebruik.

Verordening Ruimte 2014

Provinciale Staten hebben op 7 februari 2014 de Verordening Ruimte 2014 vastgesteld, die op 19 maart 2014 in werking is getreden. De onderwerpen die in de Verordening staan, komen uit de provinciale structuurvisie. De Verordening stelt de belangen die in de structuurvisie zijn genoemd veilig. De regels die in de Verordening staan moeten gemeenten in acht nemen bij het opstellen van ruimtelijke instrumenten. Daarnaast regelt de Verordening de organisatie van het regionaal ruimtelijk overleg waarin afspraken worden gemaakt over woningbouw, bedrijventerreinen en kantorenlocaties. De Verordening kent ook een aantal regels dat de burger bindt. Deze hebben betrekking op de ontwikkeling van intensieve veehouderij in de zogenaamde extensiveringsgebieden, verwevingsgebieden, landbouwontwikkelingsgebieden en in het bijzonder op de intensieve geiten- en schapenhouderijen.

Belangrijke onderwerpen in de Verordening zijn:

1. Stedelijke ontwikkelingen
2. Cultuurhistorie
3. Agrarische ontwikkeling en windturbines
4. Water
5. Natuur en landschap

Algemeen

In de verordening zijn algemene regels opgenomen ter bevordering van de ruimtelijke kwaliteit. Als een bestemmingsplan voorziet in een ruimtelijke ontwikkeling buiten bestaand stedelijk gebied, moet zorg worden gedragen voor het behoud en de bevordering van de ruimtelijke kwaliteit van het betrokken gebied en de naaste omgeving. Daarbij staat het principe van zorgvuldig ruimtegebruik centraal (voor ruimtelijke ontwikkelingen in ieder geval inhoudt dat ingeval van stedelijke ontwikkeling toepassing is gegeven aan artikel 3.1.6, tweede lid, van het Besluit ruimtelijke ordening (ladder voor duurzame verstedelijking)).

Tevens wordt een belangenafweging gevraagd, waarbij de gevolgen in beeld worden gebracht voor cultuurhistorische, ecologische, landschappelijke en aardkundige waarden, bodemkwaliteit, waterhuishouding, monumenten en overige ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden. Er moet worden aangetoond dat de omvang van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen passend is in de omgeving en dat het met de ontwikkeling samenhangende personen- en goederenvervoer goed kan worden afgewikkeld. Nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moeten bovendien gepaard gaan met een aantoonbare en uitvoerbare fysieke verbetering van de aanwezige of potentiële kwaliteiten van bodem, water, natuur, landschap en cultuurhistorie of van de extensieve recreatieve mogelijkheden van het gebied.

Gemengd landelijk gebied

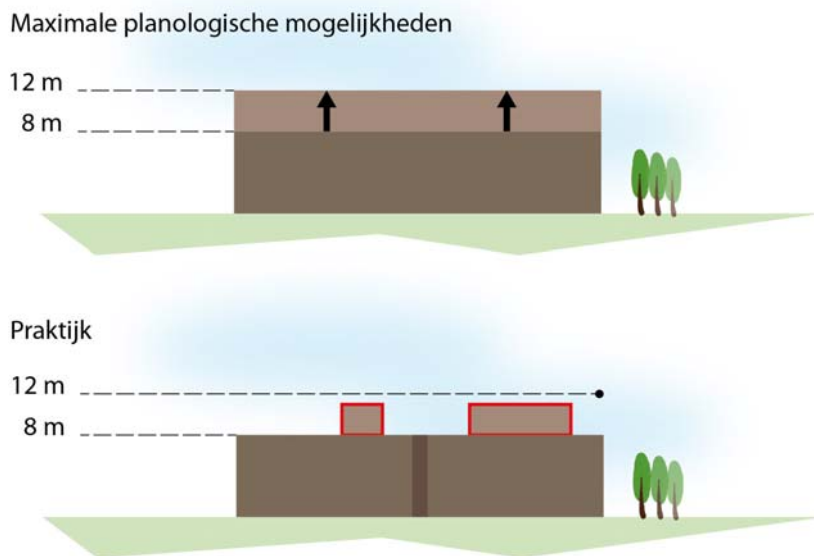
Het plangebied wordt in de Verordening Ruimte aangemerkt als gebied waar een gemengde plattelandseconomie wordt nagestreefd met de daarbij passende bestemmingen. Hierbij is vooral de ontwikkeling van landbouw van belang, naast andere vormen van bedrijvigheid, natuur, landschap, recreatie en wonen.



Afbeelding 2.4: uitsnede Verordening Ruimte 2014 (het plangebied is rood omkaderd).

Rijk Zwaan heeft de ambitie om de huidige veredelingscapaciteit de komende jaren verder te optimaliseren en intensiveren, om een meer concurrerende dekking te bewerkstelligen van de onderzoeks- en overheadkosten. De verdelingssector kenmerkt zich door een beperkt aantal spelers, hoogwaardige technologie en een relatief smal assortiment. Er moet worden ingespeeld op wereldwijd vereiste fijnmazigheid. Daarmee is de sector kennis-, kapitaal- en arbeidsintensief. Deze kenmerken vereisen op bedrijfsniveau een bepaalde schaalgrootte. Uitbreiding van de kantoorruimte, laboratorium, vergaderruimte en kassen is noodzakelijk om de toekomstige groei mogelijk te maken. Daarbij wordt tevens beoogd de bedrijfsactiviteiten beter te positioneren zodat de bedrijfsvoering efficiënter kan verlopen. Het vigerende bestemmingsplan bood voldoende (bebouwings)mogelijkheden om de gewenste uitbreiding te faciliteren. Deze (bebouwings)mogelijkheden zijn één-op-één overgenomen in het voorliggende bestemmingsplan, met het enige verschil dat de maximum goothoogte van 8 meter voor overige bedrijfsgebouwen (niet zijnde kassen) komt te vervallen. Voortschrijdend inzicht heeft uitgewezen dat deze goothoogte te beperkend werkt en tot een opeenstapeling van afwijkinsprocedures leidt. Met het vervallen van de maximum goothoogte kan de huidige productiecapaciteit verder geoptimaliseerd en geïntensiveerd worden, hetgeen bijdraagt aan de ambities van de provincie om de landbouwsector verder te ontwikkelen.

Het vervallen van de goothoogte voor overige bedrijfsgebouwen heeft een relatief beperkte impact op het landschap, omdat de planologische mogelijkheden in de praktijk niet volledig benut zullen gaan worden. Het aanwezige hoofdgebouw zal – nu en in de toekomst – in de basis een goothoogte van circa 8 meter hebben (zie afbeelding 2.5). Het laten vervallen van de goothoogte is met name bedoeld om de bouw van technische installaties op het dak mogelijk te maken. In de huidige situatie leiden deze technische installaties namelijk tot een overschrijding van de goothoogte, waardoor een afwijkinsprocedure noodzakelijk is. Hiervan is overigens reeds meermaals gebruik gemaakt, zoals reeds benoemd in paragraaf 1.1 en 1.3.



Afbeelding 2.5: visualisatie ruimtelijke impact op omgeving

Reservering waterberging

Delen van het plangebied zijn voorzien van de aanduiding 'reservering waterberging', teneinde het waterbergend vermogen van deze gronden te waarborgen. Op grond van de Verordening Ruimte dient de toelichting van een bestemmingsplan een verantwoording te bevatten over de wijze waarop de geschiktheid van het gebied voor waterberging behouden blijft, indien dat bestemmingsplan voorziet in een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling. Omdat het voorliggende bestemmingsplan een conserverend karakter heeft en de gronden met de aanduiding 'reservering waterberging' vrijwel geheel onbebouwd zijn (en blijven), wordt een nadere verantwoording niet noodzakelijk geacht.

2.2.2 Gemeentelijk beleid

Strategische Visie voor Moerdijk 2030

De gemeente Moerdijk wordt met een aantal ingrijpende ontwikkelingen geconfronteerd, zoals vergrijzing, ontgroening, de globalisering van de toeristisch-recreatieve en agrarische sector, schaalvergroting in de omgeving waarin de gemeente opereert en niet in de laatste plaats de voortgaande decentralisatie van rijksoverheidstaken. Deze en andere ontwikkelingen stellen de gemeente op korte en (middel)lange termijn voor grote opgaven.

De uitvoering van de visie en het beleid rondom die opgaven wordt voor de periode van 2009-2030 op robuuste wijze ingezet. Dit doet de gemeente door in een visie op de (middel) lange termijn - op strategisch niveau- richting te geven aan de ontwikkelingen in de samenleving en aan de eigen positie in de regio.

De strategische visie voor de gemeente Moerdijk heeft tot doel te komen tot een:

1. ontwikkelingsrichting voor de lange termijn;
2. kapstok en referentiekader voor integraal afgestemd gemeentelijk beleid;
3. duidelijke missie die kan worden uitgedragen naar buurgemeenten, provincie en rijk.

De strategische visie maakt het mogelijk om op langere termijn een consistent beleid te voeren, en nieuwe ontwikkelingen snel te combineren met al ingeslagen richtingen, waarmee de

gemeente Moerdijk een integraal beleid kan voeren en beter kan anticiperen op veranderingen in de maatschappij, wet of wensen.

Paraplunota's Maatschappij, Economisch klimaat en Leefomgeving

De voornoemde paraplunota's zijn bedoeld als kapstok voor alle gemeentelijke beleidsnotities. Ze zorgen ervoor dat er meer samenhang tussen beleid is en er minder beleidsplannen in algemene zin gemaakt worden. De gemeentelijke ambities en doelen staan centraal in de paraplunota's. Hieraan kan alle beleid en uitvoering verbonden worden. De uitvoeringsstrategie benoemt de hoofdrichting die wordt ingezet om de doelstellingen te realiseren.

Met de paraplunota's zet Moerdijk nadrukkelijk in op een toekomst in het teken van duurzaamheid. De gemeente wil de mens centraal plaatsen als onderdeel van de samenleving. De samenleving is een samenspel van aspecten die de mens zelf betreffen, de leefomgeving en bedrijvigheid. Moerdijk kiest daarom voor de 'definitie' die betrekking heeft op de 'duurzame samenleving' die uiteen valt in drie pijlers Maatschappij (people), Leefomgeving (planet) en Economisch-Klimaat (profit).

- Paraplunota 'Maatschappij' richt zich op mensen en de omgeving waarin zij met elkaar samenleven. De manier waarop mensen met elkaar samenleven wordt beïnvloedt door de omgeving en andersom.
- Paraplunota 'Leefomgeving' richt zich op de fysieke leefomgeving en onderscheidt daarin de elementen bodem, water, lucht, grondstoffen, natuur en de samenhang daartussen.
- Paraplunota 'Economisch Klimaat' richt zich op economie en bedrijvigheid. Economisch Klimaat is het 'klimaat' waarbinnen economische ontwikkeling plaatsvindt.

Paraplunota Maatschappij

In de Paraplunota Maatschappij 2014-2030 zijn de ambities uitgewerkt om te bouwen aan een duurzame samenleving. Deze paraplunota kent vijf thema's, te weten wonen, gezondheid, woonomgeving, sociale structuur en ondersteuning. Elke thema heeft een eigen ambitie, die is uitgewerkt in doelen en een uitvoeringsstrategie. Bij wonen streeft de gemeente naar een passende woningvoorraad en wordt ingezet op levensloop-bestendigheid, duurzaamheid en veiligheid van met name de bestaande woningvoorraad. De gemeente streeft ernaar dat meer inwoners kiezen voor een gezonde leefstijl. Daarnaast wordt ingezet op een goede en veilige woonomgeving gebaseerd op behoefte en draagvlak. Ook is een goede sociale structuur een basis voor levendig kernen en ondersteuning dichtbij. Van belang is dan dat ondersteuning op elkaar is afgestemd en dat de ondersteuning zo dichtbij mogelijk wordt aangeboden, bij voorkeur in iemands directe leefomgeving.

Paraplunota Leefomgeving

De Paraplunota Leefomgeving richt zich op de fysieke leefomgeving en onderscheidt daarin de elementen ondergrond, water, lucht, grondstoffen, natuur en de samenhang daartussen. Verder gaat het in deze nota over de inrichting en het beheer van de openbare ruimte en het effectief ruimtegebruik, waarvoor de basis is gelegd in de Structuurvisie Moerdijk 2030. Met de Paraplunota Leefomgeving, waarin het beleid dat betrekking heeft op de leefomgeving wordt gebundeld, loopt de gemeente vooruit op de invoering van de Omgevingswet. De nota geeft aan dat Moerdijk uitdrukkelijk inzet op een toekomst die in het teken staat van duurzaamheid. Duurzaamheid is een nieuwe manier van denken waarbij een balans gezocht wordt tussen de pijlers maatschappij, leefomgeving en economisch klimaat. Er is voor gekozen om al het gemeentelijk beleid tegen het licht te houden en te koppelen aan één van deze pijlers en om dit doel te bereiken zijn de drie paraplunota's opgesteld.

Hoofdstuk 4 gaat specifiek over het onderwerp 'lucht'. Hoofddoelen zijn dat de luchtkwaliteit minimaal aan de Europese normen voldoet, er 40% minder CO₂-uitstoot is en een substantiële vermindering van het aantal geur- en geluidgehinderden in 2030. Het voorliggende bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk en leidt dan ook niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit.

Paraplunota Economisch Klimaat

In de Paraplunota Economisch Klimaat zijn de ambities voor economie en bedrijvigheid uitgewerkt, met een doorkijk naar 2030. De pijler 'Economisch Klimaat' richt zich op economie en bedrijvigheid. Economisch Klimaat is het 'klimaat' waarbinnen economische ontwikkeling plaatsvindt. Het bedrijfsleven staat aan de lat om economische groei (toegevoegde waarde, werkgelegenheid) te realiseren, de overheid/gemeente creëert hiervoor de randvoorwaarden.

Zowel een goed ondernemingsklimaat als een goed woonleefklimaat zijn belangrijk voor een gezond economisch klimaat. Ondernemingsklimaat vanwege de vestigingsmogelijkheden voor een bedrijf, woonleefklimaat, omdat werknemers simpelweg prettig willen wonen, met de daarbij behorende voorzieningen.

De nota stelt dat naast de midden- en kleinbedrijven die op het grote Zeehaven- en Industrierrein Moerdijk zijn gevestigd, ook deze bedrijven elders in de gemeente belangrijk zijn voor het versterken van de Moerdijkse positie. In het algemeen ligt innovatiekracht (juist) bij het midden- en kleinbedrijf en innovatiekracht is nodig om de concurrentiepositie te versterken en bij te dragen aan de regionaal genoemde speerpuntsectoren, waaronder Biobased economy. Rijk Zwaan is een schoolvoorbeeld van een middenbedrijf in die sector, waar een enorm aandeel innovatie vertegenwoordigd is. Daarbij is wel speciale aandacht voor het terugdringen van het gebruik van fossiele grondstoffen en het bevorderen van het gebruik van duurzame en groene energie en grondstoffen. Rijk Zwaan acht dit erg belangrijk en werkt dan ook inmiddels met moderne warme-koude-installaties en warmte-terugwin-installaties. Daarnaast worden er binnenkort zonnepanelen op het hoofdkantoor geplaatst.

Structuurvisie "Moerdijk 2030"

De structuurvisie "Moerdijk 2030", vastgesteld door de gemeenteraad op 9 juni 2011, is een integrale visie die inspeelt op de ontwikkeling van de beide werelden van Moerdijk: het grootschalige (inter-)nationale Moerdijk enerzijds en het ruime, rustige, agrarische Moerdijk met een veel kleinschaliger karakter anderzijds. De visie beoogt ook deze twee werelden samen te brengen zodat ze elkaar kunnen aanvullen en versterken.

Het voorliggende plangebied is in de structuurvisiekaart (zie afbeelding 2.6) aangeduid als agrarisch gebied. In de structuurvisie is aangegeven dat verdere ontwikkeling van de agrarische hightech aan de oostzijde van de kern Fijnaart, in combinatie met het versterken van ruimtelijke kwaliteit en/of maatschappelijk ondernemen, mogelijk is. Toekomstige uitbreidingen van Rijk Zwaan passen binnen dit beleidsuitgangspunt: de landschappelijke inpassing vindt op een zorgvuldige manier plaats en het bedrijf probeert zoveel mogelijk maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Om de landschappelijke inpassing te waarborgen, is in dit bestemmingsplan een voorwaardelijke verplichting opgenomen. Daarnaast is er aandacht voor duurzaamheidsaspecten en is er van directiewege continue aandacht voor de werkomstandigheden en de doorgroeimogelijkheden van de werknemers. Het bedrijf is in 2010 uitgeroepen tot beste werkgever van Nederland onder bedrijven met minder dan 1.000 werknemers in Nederland.



Afbeelding 2.6: uitsnede kaart structuurvisie "Moerdijk 2030"

Gebiedsplan Fijnaart 2013

Leefbaarheid is een belangrijk aspect voor de inwoners van Moerdijk. Daarom is voor elke kern in Moerdijk een gebiedsplan opgesteld. Hiermee wordt ingezet op het versterken van de leefbaarheid van de kernen. Het Gebiedsplan Fijnaart beschrijft enerzijds de knelpunten en kansen, anderzijds de gewenste ontwikkelingen en maatregelen binnen de kern voor een meerjarige periode. Daarom wordt ook wel over 'dorps- /stadsontwikkelingsplan' gesproken. Het beleid richt zich vooral op de sociale en maatschappelijke aspecten.

Er zijn enkele doelen en ontwikkelingen genoemd in het gebiedsplan die relevant zijn voor het projectgebied. Ten eerste ontstaan er met de groei van Fijnaart nieuwe kansen voor bedrijvigheid. Dit biedt perspectieven voor werkgelegenheid voor (jonge) mensen die in Fijnaart wonen. Daarnaast is het weren van sluipverkeer over de Eerste Kruisweg benoemd als speerpunt. Om dit probleem aan te pakken wordt de Eerste Kruisweg binnenkort gereconstrueerd. Deze reconstructie is mogelijk binnen de kaders van het voorliggende bestemmingsplan en staat dan ook los van de voorliggende procedure. Het gebiedsplan bevat geen verdere uitgangspunten die vragen om een concrete vertaling in het voorliggende bestemmingsplan.

2.2.3 Conclusie

Het voorliggende (hoofdzakelijk conserverende) bestemmingsplan voor de gronden van Rijk Zwaan aan de Eerste Kruisweg past binnen het nationaal, regionaal, provinciaal en gemeentelijk beleid. Nationaal wordt aangesloten bij de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte en het Barro. Op provinciaal niveau wordt aangesloten bij de structuurenkaart zoals opgenomen in de provinciale structuurvisie en bij de Verordening Ruimte 2014. Daarmee sluit het

voorliggende bestemmingsplan aan bij het provinciaal beleid. Op gemeentelijk niveau wordt aansluiting gezocht bij de visie uit de gemeentelijke structuurvisie, de paraplu-nota's Maatschappij, Economisch klimaat en Leefomgeving en andere beleidsdocumenten. In de structuurvisie is aangegeven dat verdere ontwikkeling van de agrarische hightech aan de oostzijde van de kern Fijnaart, in combinatie met het versterken van ruimtelijke kwaliteit en/of maatschappelijk ondernemen, mogelijk is. Het voorliggende bestemmingsplan biedt hiertoe voldoende mogelijkheden.

Uit het voorgaande kan worden geconcludeerd dat het voorliggende bestemmingsplan niet leidt tot strijdigheden met vigerend ruimtelijk beleid van het Rijk, de provincie Noord-Brabant en de gemeente Moerdijk.

2.3 Ruimtelijk-functionele structuur

2.3.1 Ruimtelijke structuur

Het voorliggende plangebied is direct ten oosten van Fijnaart gelegen, ingeklemd tussen de Rijksweg A59, Kadedijk en de Boerendijk. Fijnaart is gelegen in een grootschalig zeekleipolderlandschap, midden in de polder op het Vrouwe Jacobsland, ook wel de Oude Fijnaartpolder genoemd. De bebouwingskern is volgens het Flakkeesse ontwikkelingstype ontstaan; loodrecht op de (Kade)dijk is een brede straat aangelegd, die eindigt in een kerkring. Vanuit deze basis is het dorp door de jaren heen gestaag gegroeid.

De Oude Fijnaartpolder - waarbinnen het voorliggende plangebied is gelegen - heeft een overwegend agrarisch karakter en wordt gekenmerkt door grootschalige openheid en een rationele verkavelingsstructuur. De Oude Fijnaartpolder wordt van oorsprong doorkruist door de Eerste en Tweede Kruisweg, met haaks daarop de Langeweg. Na de komst van de Rijksweg A59 ontstond aan de zuidoostzijde van de Oude Fijnaartpolder een geïsoleerd, kleinschalig open landschap, dat later een ideale vestigingsplaats zou blijken voor Rijk Zwaan. Voordat Rijk Zwaan zich op deze plek vestigde, was het een open buitengebied dat voornamelijk bestond uit akkerbouw- en fruitteeltgronden.

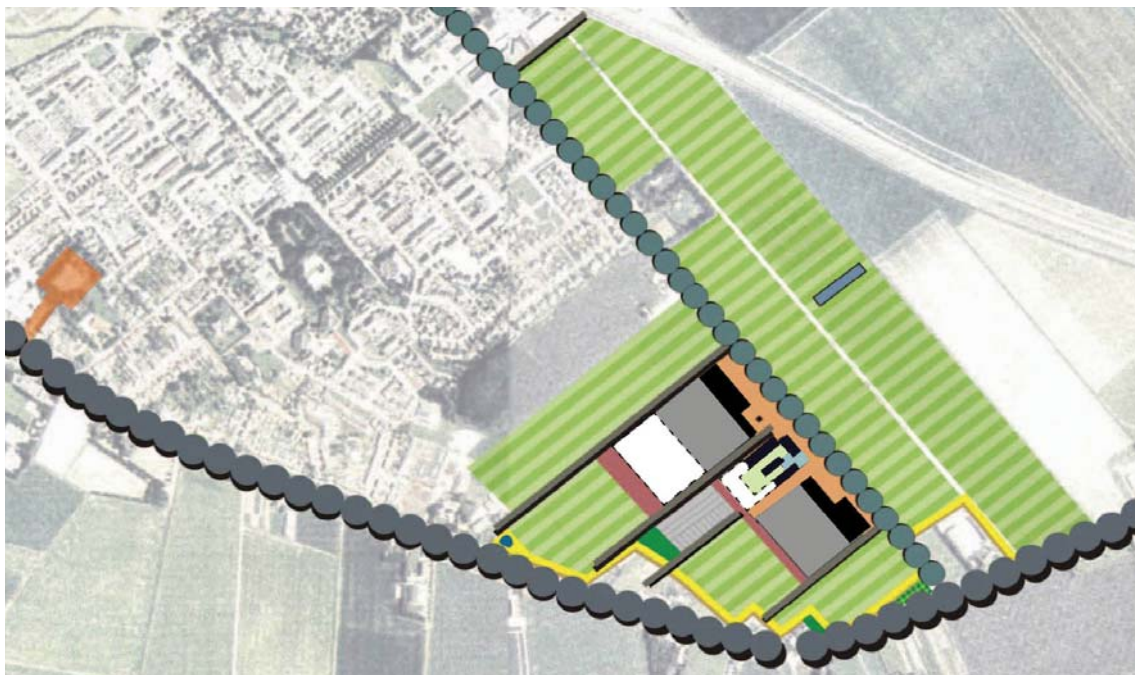


Afbeelding 2.7: zicht op het plangebied in 2014 (bron: KuiperCompagnons).

Het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit cultuurgronden, die primair worden aangewend voor de vollegrondsteelt (selectievelden). Centraal in het plangebied – aan de Eerste Kruisweg - zijn de meer intensieve bedrijfsactiviteiten van Rijk Zwaan geconcentreerd. Hier bevindt zich een complex van zowel kantoren en laboratoria, alsook diverse kassen en plastic tunnels (zie afbeelding 2.7). De locatie aan de Eerste Kruisweg is destijds onder meer uitgekozen vanwege de goede kwaliteit van de grond, de beschikbaarheid van voldoende gietwater van goede kwaliteit en de aaneengesloten ligging van de percelen. Om die reden zijn de selectievelden gesitueerd tussen het bedrijfscomplex en de A59, zodat het agrarisch en open karakter van de polder behouden blijft en zelfs versterkt wordt. De Eerste Kruisweg is altijd gezien als een belangrijke structuurdrager, de spil van de polder. Deze weg is landschappelijk versterkt door de toepassing van groene bermen en het behoud van de aanwezige watergang, als overgang van de bebouwing naar het omliggende landschap. Hierdoor is het karakter van de polder benadrukt en heeft het veredelingsbedrijf met zijn bebouwing een plek gekregen in de polder. Overigens wordt de Eerste Kruisweg binnenkort opnieuw ingericht.

Landschappelijke inpassing

Met de komst van Rijk Zwaan is indertijd een studie verricht voor de landschappelijke inpassing van het complex in zijn omgeving, die als bijlage 1 bij de regels is opgenomen. De landschappelijke inpassing voor de uitbreiding van het hoofdgebouwencomplex sluit aan op de reeds aangebrachte inrichting van het terrein waarbij een inpassing is gemaakt op de schaal van de bedrijfsgebouwen (zie ook afbeelding 2.8). De voorruimte heeft de uitstraling van een beplant erf en heeft een representatief karakter. Dit beeld zal op korte termijn versterkt worden door de bouw van een nieuwe uitnodigende entree die de schakel vormt tussen binnen en buiten en de representatieve voorruimte van het bedrijf verbijzonderd. De nieuwe entree is dan ook de plek waar Rijk Zwaan zich presenteert naar de buitenwereld. Het bestaande groen en toegepaste assortiment zal aan de voorzijde worden aangepast en versterkt in aansluiting op de nieuwbouw. Deze groene uitstraling rond het gebouwencomplex versterkt het groene imago en is passend bij de bedrijfsfilosofie.



Afbeelding 2.8: de landschappelijke hoofdstructuur voor de uitbreiding van Rijk Zwaan uit het landschappelijk inpassingsplan uit 2006, aangevuld met de actuele bebouwingssituatie)

In de opgestelde landschappelijke inpassingstudie uit 2003 is daarnaast een dubbele rij bomen voorgesteld en ook aangeplant langs de Eerste Kruisweg, die de ruimtelijke drager vormt van de polder. Bij de toekomstige reconstructie van de Eerste Kruisweg – zie ook paragraaf 2.2.2 onder het kopje 'Gebiedsplan Fijnaart 2013'- wordt de begeleidende groenstructuur hier gedeeltelijk op aangepast.

2.3.2 Functionele structuur

Het voorliggende plangebied heeft primair een agrarische functie, waarbij de selectievelden van Rijk Zwaan een dominante rol vervullen. Naast de selectievelden (vollegrondsteelt) bevindt zich aan de Eerste Kruisweg een complex van kantoren, laboratoria, kassen, plastic tunnels en andere bedrijfsfaciliteiten (waaronder een fytotrongebouw). Deze faciliteiten zijn onlosmakelijk verbonden met de bedrijfsactiviteiten van het zaadteelt- en zaadveredelingsbedrijf, dat gericht is op veredeling van vollegrondsgroenten.

2.4 Gebiedsvisie

Het primaire doel van dit bestemmingsplan is – naast het schrappen van de goothoogte – het voldoen aan de actualiseringsplicht uit de Wet ruimtelijke ordening, waarbij moet worden voldaan worden aan de digitaliserings- en standaardiseringseisen die aan bestemmingsplannen worden gesteld. Het standaardiseren van bestemmingsplannen heeft een aantal belangrijke voordelen:

- tussen verschillende bestemmingsplannen bestaan geen onlogische verschillen meer; het vergelijken van de plannen wordt daardoor gemakkelijker;
- standaardisering maakt borging van de juridische kwaliteit eenvoudiger;
- het raadplegen van bestemmingsplannen door burgers, bestuurders en ambtenaren op papier of via internet wordt veel eenvoudiger;
- het uitwisselen van bestemmingsplannen tussen de gemeente, de provincie en andere bestuursorganen wordt eenvoudiger.

Het bestemmingsplan “Rijk Zwaan – locatie Eerste Kruisweg” is opgesteld om te voorzien in een eenduidige en uniforme juridische regeling voor het toegestane gebruik en de toegestane bebouwing binnen het plangebied. Hoewel het gemeentelijk handboek voor bestemmingsplannen niet specifiek voor het buitengebied geldt, is qua systematiek aangesloten bij het handboek en de daarin opgenomen standaardregels. De regeling die is opgenomen in het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter en is gericht op het vastleggen van de bestaande rechten, behalve dan waar het de goothoogte betreft (zie ook afbeelding 2.9).



Afbeelding 2.9: vergelijking tussen het vigerende bestemmingsplan en het voorliggende bestemmingsplan

Bestemmingsplan “Rijk Zwaan – locatie Eerste Kruisweg”
Toelichting
Vastgesteld

Het bestemmingsplan moet daarnaast voldoende flexibel zijn en ruimte bieden voor toekomstige ontwikkelingen, zonder aantasting van ruimtelijke en functionele kwaliteiten. Gelet op de gewenste groei van Rijk Zwaan is er behoefte aan een aanzienlijke uitbreiding van de werkzaamheden op de locatie Eerste Kruisweg. Daartoe zijn in het bestemmingsplan “Rijk Zwaan” uit 2002 voldoende mogelijkheden geboden. De gronden aan de Eerste Kruisweg 3 – 9 zijn daarbij voorzien van een ruim bouwvlak met dito bebouwingsmogelijkheden. Binnen het bouwvlak mogen bedrijfsgebouwen (waaronder kantoren, laboratoria en overige faciliteiten) worden opgericht, waarbij een maximum goot- en bouwhoogte van respectievelijk 8 en 12 meter geldt. Met name de maximum goothoogte van 8 meter voor overige bedrijfsgebouwen is de afgelopen jaren een terugkerende beperking gebleken voor de gewenste ontwikkelingen van het bedrijf. Dit heeft ertoe geleid dat er de afgelopen jaren diverse planologische procedures zijn doorlopen om af te wijken van het vigerende bestemmingsplan, onder meer voor de bouw van een fytostrongebouw (2013) en de uitbreiding van het hoofdkantoor (2015). Dit had met name te maken met het feit dat technische installaties op het dak de goothoogte overschreden.

Gelet op het voorgaande en de wens om tot een flexibele, eenduidige – en voor Rijk Zwaan toereikende – bestemmingsregeling te komen, is besloten de maximum goothoogte van 8 meter voor overige bedrijfsgebouwen te laten vervallen. De maximum bouwhoogte van 12 meter wordt daarentegen wél gehandhaafd, overeenkomstig de vigerende regeling.

3 Juridische planbeschrijving

3.1 Planvorm

Het onderhavige bestemmingsplan heeft tot doel een juridisch-planologische regeling te scheppen voor de toegestane bebouwing en voor het gebruik van gronden en gebouwen binnen het plangebied. Vanuit het oogpunt van rechtszekerheid is in het voorliggende bestemmingsplan de toekomstige situatie gedetailleerd vastgelegd in een eindbestemming, waarbij de vigerende rechten als uitgangspunt hebben gediend. Een eindbestemming biedt een directe bouwtitel, wat betekent dat wanneer een aangevraagde bouwactiviteit past binnen de in de bestemming genoemde regels, een omgevingsvergunning kan en moet worden afgegeven.

In dit hoofdstuk wordt een toelichting op de systematiek en de inhoud van de verschillende toegekende bestemmingen van het bestemmingsplan gegeven. Bij het opstellen van het bestemmingsplan is aansluiting gezocht bij de in de Wet ruimtelijke ordening en het Besluit ruimtelijke ordening geformuleerde uitgangspunten. Het plan voldoet aan de landelijke standaard voor bestemmingsplannen: de Standaard Vergelijkbare BestemmingsPlannen (SVBP 2012).

3.2 Systematiek bestemmingen

De regels van het bestemmingsplan bestaan uit vier hoofdstukken:

- Inleidende regels (hoofdstuk 1);
- Bestemmingsregels (hoofdstuk 2);
- Algemene regels (hoofdstuk 3);
- Overgangs- en slotregels (hoofdstuk 4).

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

In dit hoofdstuk zijn diverse begrippen verklaard, die in de regels zijn opgenomen. Dit voorkomt dat er bij de uitvoering van het plan onduidelijkheden ontstaan over de uitleg van bepaalde regelingen. Daarnaast is in hoofdstuk 1 het artikel 'wijze van meten' opgenomen waarin bepaald is hoe de voorgeschreven maatvoering in het plan gemeten moet worden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

In dit hoofdstuk zijn de feitelijk in het plan voorkomende bestemmingen geregeld. Per artikel is bepaald welk gebruik van de gronden is toegestaan en welke bouwregels er gelden. Hierna wordt een korte toelichting gegeven op de in het plan voorkomende bestemmingen.

Agrarisch

Het bebouwingscomplex van Rijk Zwaan is voorzien van de bestemming 'Agrarisch'. Binnen deze bestemming zijn de gronden bestemd voor een volwaardig of reëel agrarisch bedrijf, alsmede voor een zaadteelt- en zaadveredelingsbedrijf (=Rijk Zwaan) ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – zaadteelt- en zaadveredelingsbedrijf', inclusief de daarbij behorende cultuurgronden, kassen, permanente en tijdelijke teeltondersteunende voorzieningen, bedrijfsgebouwen ten behoeve van kantoren, presentatieruimte, spoelplaats, koelhuis, laboratoria, kweekruimte, bedrijfsruimte en verwerkingsruimte, voorzieningen voor de opslag van gassen en brandstof, het opwekken en leveren van energie en/of warmte en het bergen, leveren en zuiveren van (giet-)water, alsmede diverse bouwwerken, geen gebouwen zijnde, zoals watertanks, watersilo's, (natte) koeltorens, warmte/koude-installaties en installaties voor warmtewinning. Ook zijn er binnen de bestemming ten hoogste twee bedrijfswoningen

toegestaan, evenals een pompemaal en waterbassin (uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'specifieke vorm van agrarisch – pompemaal en waterbassin'). De gronden met de bestemming 'Agrarisch' zijn daarnaast mede bestemd voor de landschappelijke inpassing van de voorgenoemde bebouwing en bij de bestemming behorende voorzieningen (zoals parkeren).

Bouwen is uitsluitend toegestaan binnen het bouwvlak, waarbij de oppervlakte van kassen en permanente hoge teeltondersteunende voorzieningen (waaronder plastic tunnels) niet meer dan respectievelijk 4,5 en 0,9 hectare mag bedragen. De goot- en bouwhoogte van kassen en/of teeltondersteunende voorzieningen mogen niet meer bedragen dan respectievelijk 6 en 10 meter. De maximum bouwhoogte van overige bedrijfsgebouwen (zoals kantoren en laboratoria) mag niet meer dan 12 meter bedragen. Voor bedrijfswoningen, alsmede de daarbij behorende aan- en uitbouwen, bijgebouwen en overkappingen, zijn specifieke bebouwingsmogelijkheden opgenomen.

Om de landschappelijke inpassing van bestaande en nieuwe bebouwing te waarborgen, is een voorwaardelijke verplichting in de regels opgenomen. Op grond van deze verplichting dient bij het bouwen overeenkomstig de bestemming voorzien te worden in de aanleg en instandhouding van de beplanting overeenkomstig het landschappelijke inpassingsplan.

Agrarisch met waarden

De gronden ten behoeve van de vollegrondsteelt bij Rijk Zwaan zijn voorzien van de bestemming 'Agrarisch met waarden'. Binnen deze bestemming zijn de gronden bestemd voor agrarisch grondgebruik, cultuurgronden ten behoeve van een zaadteelt- en zaadveredelingsbedrijf, extensief recreatief medegebruik, alsmede het behoud, herstel en/of de ontwikkeling van de voorkomende landschaps- en cultuurwaarden in de vorm van grootschalige openheid. Binnen deze bestemming mag in principe niet worden gebouwd. Wel is er een afwijkingsbevoegdheid opgenomen voor de bouw van tijdelijke (hoge en lage) teeltondersteunende voorzieningen en stellingen met een maximum oppervlak van 1 hectare.

Verkeer

De Eerste Kruisweg is bestemd als 'Verkeer'. Binnen de bestemming kan medewerking worden verleend aan een herinrichting/herprofilering en zijn onder andere parkeer-, groen- en speelvoorzieningen alsmede waterberging en watergangen mogelijk.

Waarde – Archeologie 4, 6 en 7

De dubbelbestemmingen 'Waarde – Archeologie' is opgenomen ter bescherming van mogelijk in de bodem aanwezige archeologische waarden. Voor de verschillende verwachtingswaarden zijn verschillende bestemmingen opgenomen: 'Waarde – Archeologie 4, 6 en 7' (zie ook paragraaf 4.7).

Voor een aantal werkzaamheden op of in deze gronden is een omgevingsvergunning (voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden) vereist in het kader waarvan een afweging kan worden gemaakt tussen de activiteit en de te beschermen waarden. De voorwaarden voor wanneer een omgevingsvergunning is vereist is afhankelijk van de archeologische verwachtingswaarden en gedifferentieerd in de verschillende dubbelbestemmingen.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

In hoofdstuk 3 worden, in aanvulling op de bestemmingsbepalingen, diverse aanvullende regels gesteld.

Anti-dubbeltelregel

In deze regel is vastgelegd dat grond die in aanmerking moest worden genomen bij het verlenen van een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen, waarvan de uitvoering heeft plaatsgevonden of alsnog kan plaatsvinden, bij de beoordeling van een andere aanvraag om omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen niet opnieuw in beschouwing mag worden genomen.

Algemene bouwregels

In deze bepaling is onder andere vastgelegd, dat indien de maatvoering van een bestaand, legaal bouwwerk afwijkt van de in de bestemmingen opgenomen maatvoering, de bestaande maat als maximum geldt. Tevens zijn er regels gesteld aan de (her)bouw van gebouwen. Daarnaast is een voorwaardelijke bepaling betreffende parkeren opgenomen. Indien op grond van één van de in het voorliggende plan opgenomen bestemmingen wordt gebouwd dan wel het gebruik wordt gewijzigd, dient voorzien te worden in voldoende parkeergelegenheid. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de Nota Parkeerbeleid van de gemeente Moerdijk. Indien deze nota in de toekomst herzien wordt, dient getoetst te worden aan de rechtsopvolger van de voornoemde nota. Voor de functies die niet zijn benoemd in het vigerende gemeentelijke parkeerbeleid, worden de meest recente parkeercijfers van het CROW toegepast.

Algemene gebruiksregels

In dit artikel is in algemene zin aangegeven wanneer sprake is van strijdig gebruik met de regels uit het bestemmingsplan. Daarnaast is een voorwaardelijke bepaling betreffende parkeren opgenomen (zie algemene bouwregels).

Algemene aanduidingsregels

Aanvullend op de regels die bij de bestemmingen zijn gegeven gelden bijzondere bepalingen die met een aanduiding op de verbeelding zijn weergegeven. In dit geval betreft het de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone – snelweg'. Gelet op de ligging van het plangebied in de nabijheid van de Rijksweg A59 is een vrijwaringszone opgenomen van 50 meter. Deze zone is bedoeld om ruimte te reserveren voor toekomstige knelpunten, mogelijkheden te scheppen voor een goede inpassing van de infrastructuur, verminderen en/ of voorkomen van conflicterende functies vanuit milieuopectiek (geluid, externe veiligheid en lokale luchtkwaliteit) en bij te dragen aan de veiligheid. Het oprichten van bebouwing ter plaatse van de aanduiding is in principe niet mogelijk.

Algemene afwijkingsregels

Dit artikel is een aanvulling op de afwijkingsregels uit de bestemmingen waarin nog een aantal algemene afwijkingen is opgenomen. Het betreft hier onder meer een standaardregeling die beperkte afwijkingen in de maatvoering bij de uitvoering van bouwplannen mogelijk maakt.

Algemene wijzigingsregels

Een wijzigingsbevoegdheid is opgenomen voor het onder voorwaarden toepassen van geringe veranderingen in de plaats, ligging en/of afmeting van bestemmingsvlakken. De overschrijdingen mogen echter ten hoogste 1 m bedragen en het bestemmingsvlak mag met ten hoogste 5% worden vergroot.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

In het overgangsrecht is een regeling opgenomen voor bebouwing en gebruik dat al bestond bij het opstellen van het plan, maar dat strijdig is met de opgenomen regeling. Onder bepaalde voorwaarden mag deze strijdige bebouwing en/of strijdig gebruik worden voortgezet of gewijzigd.

In de slotregel is de officiële naam van het plan bepaald. Onder deze naam kan het bestemmingsplan worden aangehaald.

3.3 Overig

Geometrische plaatsbepaling en verbeelding

Voor het tekenen van de verbeelding is een topografische en kadastrale ondergrond gebruikt. Op de verbeelding wordt met lijnen, coderingen en arceringen aan gronden een bepaalde bestemming toegekend. Binnen een bestemmingsvlak zijn op de verbeelding met aanduidingen nadere regels aangegeven. De verbeelding is volgens IMRO2012 (Informatiemodel Ruimtelijke Ordening) getekend. Dit is een eenduidige en technische methode voor het tekenen van geometrisch bepaalde bestemmingen. Hiermee kan ruimtelijke informatie eenvoudig digitaal uitgewisseld worden met andere overheden en samenwerkingspartners. Ook maakt deze methode het mogelijk om het plan via internet te raadplegen.

4 Onderzoek

4.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de ruimtelijke (on)mogelijkheden inzichtelijk gemaakt. Waar nodig dient een vertaling plaats te vinden naar de juridische regeling. Het uitgangspunt hierbij is dat de juridische regeling zowel de ruimtelijke kwaliteit als de milieukwaliteit voldoende moet borgen.

4.2 Bedrijven

4.2.1 Kader

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de verschillende voorkomende functies en wonen noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevend afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies. In de brochure 'Bedrijven en Milieuzonering' van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) (versie 2009) zijn deze richtafstanden opgenomen. Van deze richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken.

Milieucategorie	Richtafstanden tot 'rustige woonwijk'	Richtafstanden tot 'gemengd gebied'
1	10 meter	0 meter
2	30 meter	10 meter
3 (3.1 en 3.2)	50 - 100 meter	30 - 50 meter
4 (4.1 en 4.2)	200 - 300 meter	100 - 200 meter
5 (5.1 en 5.2)	500 - 1000 meter	300 - 700 meter
6	1500 meter	1000 meter

Tabel 4.1: richtafstanden volgens 'Bedrijven en milieuzonering 2009'

De milieucategorie leidt in combinatie met een omgevingstype (rustige woonwijk of gemengd gebied) tot een bijbehorende richtafstand.

4.2.2 Beoordeling milieucategorisering

De VNG brochure is van toepassing op nieuwe situaties. Voorliggende bestemmingsplan betreft in principe een actualisatie van de vigerende regeling. Formeel is toetsing aan de VNG-richtlijnen voor bestaande situaties niet noodzakelijk. Niettemin is de milieusituatie hieronder kort beschouwd.

De meest nabijgelegen woningen bevinden zich direct ten zuiden van het voorliggende plangebied, op circa 30 meter afstand van inrichtingsgrens. Rijk Zwaan kan gezien de aard en werkzaamheden gerekend worden tot milieucategorie 4.1, zoals blijkt uit de GGO-vergunning (Genetisch Gemodificeerde Organismen) ten behoeve van de agronomische verbetering van groentegewassen. De richtafstand die geldt voor een dergelijk bedrijf bedraagt 200 meter op grond van het aspect geluidshinder. Het aspect geurhinder heeft een richtafstand van 100 meter. Omdat niet wordt voldaan aan de indicatieve richtafstand van zowel geur- als geluid, is het zinvol te bepalen wat de feitelijk vergunde situatie is. De vergunde situatie is vastgelegd in de milieuvergunning van het bedrijf. Op 22 februari 2007 is een revisievergunning ingevolge de Wet milieubeheer verleend aan het bedrijf. De volgende relevante bepalingen zijn opgenomen in de revisievergunning:

1. het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau bedraagt maximaal 45, 40 en 35 dB(A), ter plaatse van de woningen van derden in respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode;
2. de maximaal toelaatbare maximale niveaus bedragen 65, 60 en 55 dB(A) in de dag-, avond- en nachtperiode.
3. Uitmondingen in de buitenlucht van afvoeren en ventilatiesystemen, luchtbehandelingsinstallaties en afzuigsystemen, ten aanzien waarvan in de beschikking geen andere voorschriften zijn gesteld, moeten zodanig zijn gesitueerd dat de hierdoor uittredende lucht geen nadelige gevolgen heeft voor het milieu.

Aan de maximaal toelaatbare niveaus wordt door Rijk Zwaan voldaan. Daarmee wordt bevestigd dat sprake is van een acceptabele situatie met betrekking tot milieuhinder. Het laten vervallen van de maximum goothoogte zal geen invloed hebben op de geluidsproductie van de bedrijfsactiviteiten.

4.2.3 Conclusie

Rijk Zwaan is in dit bestemmingsplan voorzien van een passende bestemmingsregeling. Er zijn geen situaties waarin een onaanvaardbaar woon- en leefklimaat aan de orde is.

4.3 Externe veiligheid

4.3.1 Kader

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen opleveren, zoals milieurisico's, transportrisico's en risico's die kunnen optreden bij de productie, het vervoer en de opslag van gevaarlijke stoffen in inrichtingen. Bij de (her)inrichting van een gebied bepaalt de externe veiligheidssituatie mede de ruimtelijke (on)mogelijkheden.

In het kader van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) gelezen in samenhang met de regels omtrent externe veiligheid moet worden onderzocht of er sprake is van aanwezigheid van risicobronnen in de nabijheid van de locatie waarop het Wro besluit betrekking heeft en dienen het plaatsgebonden risico (PR) en het groepsrisico (GR), en de eventuele toename hiervan, berekend te worden.

Het PR is de kans per jaar dat een persoon op een bepaalde plaats overlijdt als rechtstreeks gevolg van een ongeval met gevaarlijke stoffen, indien hij onafgebroken en onbeschermd op die plaats zou verblijven. Het PR wordt weergegeven met risicocontouren rondom een inrichting of langs een vervoersas. De normstelling heeft de status van een grenswaarde die niet overschreden mag worden. Voor kwetsbare objecten wordt in zowel bestaande als nieuwe situaties het niveau van 10^{-6} per jaar als grenswaarde gehanteerd. Nieuwe beperkt kwetsbare objecten zijn alleen toegestaan onder een gewichtige motivering. Bestaande beperkt kwetsbare objecten zijn toegestaan binnen de PR 10^{-6} contour.

Het GR kan worden beschouwd als de maat van maatschappelijke ontwrichting in geval van een calamiteit (en drukt dus de kans per jaar uit dat een groep mensen van minimaal 10 personen overlijdt als rechtstreeks gevolg van een calamiteit). De normstelling heeft de status van een oriënterende waarde. Deze waarde is geen vastgestelde wettelijke norm. Desondanks hebben overheden en betrokken private instellingen een inspanningsverplichting om te voldoen aan deze oriënterende waarde en dient een toename van het GR bestuurlijk te worden verantwoord.

Besluit externe veiligheid inrichtingen

Het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) uit 2004 legt veiligheidsnormen op aan overheden die besluiten nemen over bedrijven die een risico vormen voor personen buiten het bedrijfsterrein. Het gaat daarbij om bijvoorbeeld chemische fabrieken, LPG-tankstations en spoorwegemplacements waar goederentreinen met gevaarlijke stoffen rangeren. Deze bedrijven verrichten soms risicovolle activiteiten dichtbij (beperkt) kwetsbare objecten waaronder woningen, ziekenhuizen, scholen, winkels, horecagelegenheden en sporthallen. Hierdoor ontstaan risico's voor mensen die in de buurt ervan wonen of werken.

Het besluit verplicht gemeenten en provincies bij het verlenen van milieuvergunningen en het maken van bestemmingsplannen met externe veiligheid rekening te houden. Dit betekent bijvoorbeeld dat woningen op een bepaalde afstand moeten staan van een bedrijf dat werkt met gevaarlijke stoffen.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen over wegen, water en spoor

Per 1 april 2015 is het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt) in werking getreden. In het Bevt staan regels voor de ruimtelijke inrichting rond wegen, waterwegen en spoorwegen met vervoer van gevaarlijke stoffen.

Het Bevt hanteert een vaste grens van 200 meter, vanaf de buitenrand van de transportroute, waarbuiten in principe geen beperkingen hoeven te worden gesteld aan het ruimtegebruik. Buiten de 200 meter is een verantwoording niet noodzakelijk. Wel geldt dat bij ruimtelijke ontwikkelingen die nieuwe kwetsbare of beperkt kwetsbare objecten mogelijk maken buiten de 200 m in de toelichting aandacht moet worden gegeven aan de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid voor zover het binnen het invloedsgebied van de transportroute is gelegen.

Ten aanzien van de verantwoordingsplicht groepsrisico wordt, net als bij het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb), onderscheid gemaakt tussen een volledige verantwoording en een beperkte verantwoording van het groepsrisico.

Een volledige verantwoording kan bovendien achterwege blijven indien kan worden aangetoond dat:

- a. het groepsrisico, niet hoger is dan 0,1 maal de oriëntatiewaarde voor het groepsrisico, of;
- b. het groepsrisico, gelet op de redelijkerwijs te verwachten verandering van de dichtheid van personen, met niet meer dan 10% toeneemt en;
- c. de oriëntatiewaarde, gelet op de dichtheid van personen, niet wordt overschreden.
- d. Indien sprake is van een volledige verantwoording dienen maatregelen ter beperking van het GR, alternatieve ruimtelijke ontwikkelingen met een lager GR en mogelijkheden en voorgenomen maatregelen ter beperking van de omvang van een calamiteit te worden overwogen. Een beperkte verantwoording houdt wel rekening met de effecten van een calamiteit en vindt alleen plaats als het plangebied binnen het invloedsgebied (effectgebied) van transportassen is gelegen.

In het Bevt zijn tevens plasbrandaandachtsgebieden benoemd voor transportroutes. Een PAG is een zone, waarbinnen een aanvullende verantwoording noodzakelijk is met betrekking tot het al dan niet nemen maatregelen om de effecten van een plasbrand te beperken en de zelfredzaamheid van personen.

Regelgeving transport van gevaarlijke stoffen via buisleidingen

Op 1 januari 2011 is het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) in werking getreden. Het Bevb regelt onder andere welke veiligheidsafstanden moeten worden aangehouden rond buisleidingen met gevaarlijke stoffen. De normstelling is in lijn met het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi). Daarmee zijn nieuwe kwetsbare objecten binnen de PR 10-6 contour niet toegestaan. Ook is vastgesteld dat wanneer binnen het invloedsgebied van een buisleiding een ruimtelijk besluit wordt genomen, de verantwoordingsplicht van toepassing is.

Het Bevb gaat uit van een belemmerde strook van 4 of 5 meter, afhankelijk van de werkdruk. Voor deze strook geldt een bouwverbod en een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, of van werkzaamheden. Net als bij het Bevi worden de risicoafstanden en rekenmethodiek die volgen uit het Bevb opgenomen in een regeling, de Regeling externe veiligheid buisleidingen (Revb).

4.3.2 Onderzoek

In afbeelding 4.1 is een uitsnede van de risicokaart weergegeven. Hieruit blijkt dat het invloedsgebied van een aantal risicobronnen over het plangebied loopt. Deze risicobronnen zijn:

- Zuid Nederlandse Staalbouw B.V.
- Shell Chemie Moerdijk B.V.
- een aardgasleiding met kenmerk Z-529-15;
- de Rijksweg A59;
- LPG-tankstations 'De Fendert' en 'Achilles'.



Afbeelding 4.1: uitsnede risicokaart (het plangebied is zwart omkaderd).

In het vervolg van deze paragraaf worden de verschillende risicobronnen afzonderlijk behandeld.

Zuid Nederlandse Staalbouw B.V.

Zuid Nederlandse Staalbouw B.V. aan de Boomgaardstraat 10 heeft op basis van de risicokaart een PR 10⁻⁶ contour van 9 meter vanwege de opslag van propaan (LPG). Deze inrichting heeft een propaanopslag van 2.980 liter (3 m³). Het propaanreservoir valt daarom onder de vigeur van het Activiteitenbesluit. In tabel 3.28 van het Activiteitenbesluit worden veiligheidsafstanden ten opzichte van (beperkt) kwetsbare objecten genoemd voor dergelijke situaties.

Tabel 3.28 veiligheidsafstanden

	Bevoorrading tot en met 5 keer per jaar	Bevoorrading meer dan 5 keer per jaar
Opslagtank met propaan tot en met 5 kubieke meter	10 meter	20 meter
Opslagtank met propaan groter dan 5 kubieke meter tot en met 13 kubieke meter	15 meter	25 meter

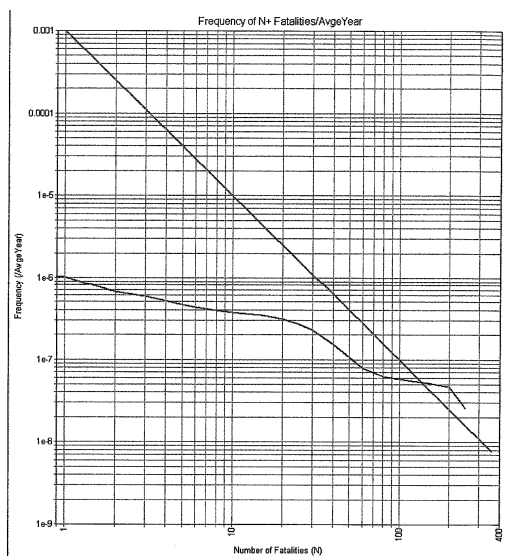
Voor een opslagtank met propaan tot en met 5 kubieke meter geldt een veiligheidsafstand van maximaal 20 meter, deze reikt niet tot het voorliggende plangebied. Daarmee zijn er geen belemmeringen vanuit het Activiteitenbesluit voor het plan. De propaantank heeft een invloedsgebied van maximaal 50 meter. Binnen dit invloedsgebied zijn geen (nieuwe) kwetsbare bestemmingen geprojecteerd. Daarom wordt voldaan aan de eisen die gesteld worden in het Activiteitenbesluit. Een verantwoording van het groepsrisico is niet benodigd.

Op het terrein van Zuid Nederlandse Staalbouw B.V. is tevens een zuurstoftank aanwezig van 2.100 liter (2 m^3). Voor deze opslagtank geldt op grond van het Barim een $\text{PR } 10^{-6}$ contour van 9 meter. Deze risicocontour reikt niet tot het voorliggende plangebied. Een verantwoording van het groepsrisico is derhalve niet benodigd.

Shell Nederland Chemie B.V.

Shell Nederland Chemie BV is gelegen op het Haven- en Industrierrein Moerdijk waarvan het invloedsgebied reikt tot op een afstand van ca. 10,5 km. Het voorliggende plangebied is dan ook volledig binnen het invloedsgebied van deze inrichting gelegen. Omdat met het voorliggende bestemmingsplan geen nieuwe beperkt kwetsbare of kwetsbare objecten binnen het invloedsgebied mogelijk worden gemaakt, is een berekening of een verantwoording in principe niet noodzakelijk.

Uit eerdere berekeningen van het groepsrisico blijkt dat voor Shell Nederland Chemie sprake is van een overschrijding van de oriëntatiewaarde (OW). Het groepsrisico bedraagt ongeveer 2 maal de OW (zie afbeelding 4.2). In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid beschouwd in een verantwoording.



Afbeelding 4.2: orientatiewaarde Shell Nederland Chemie B.V.

Scenario's

Voor het plangebied is een toxisch scenario van toepassing. Bij een toxisch scenario komt een wolk met giftige stoffen vrij die zich verspreid in de omgeving. Deze kan ontstaan als gevolg van:

- een brand bij een inrichting met gevaarlijke stoffen (giftige verbrandingsproducten, rookwolk)
- en/of het lek raken van een container/tankwagen/etc. met gevaarlijke stoffen (door uitdamping verspreiding in de omgeving).

Aanwezigen in het plangebied die worden blootgesteld aan de toxische wolk, wanneer er zich een incident voordoet en de weersomstandigheden nadelig zijn, kan gezondheidsschade optreden. Gevolgen kunnen zijn: last van de luchtwegen en branderige ogen.

Advisering Brandweer Midden- en West-Brabant

De Veiligheidsregio heeft ervoor gekozen om in vooraf bepaalde situaties een standaardadvies af te geven. Het onderhavige plan komt hiervoor, gelet op de ligging en/of aard van het plan, in aanmerking. Het plangebied ligt namelijk op meer dan 1.500 meter van het Bevi-bedrijf Shell Chemie Moerdijk B.V. In het standaardadvies wordt in het kader van de verantwoording aandacht besteed aan de volgende onderdelen:

1. Mogelijk te treffen maatregelen ter verbetering van de veiligheid;
2. Mogelijkheden voor de rampenbestrijding;
3. Mate van zelfredzaamheid van de aanwezigen.

1. Effecten

Hieronder worden de in het advies genoemde maatregelen opgesomd, waarbij wordt aangegeven op welke wijze hieraan invulling wordt gegeven. Bij een ongeval met toxische stoffen is het noodzakelijk dat de dosis wordt gereduceerd. Wanneer er sprake is van een dreiging, waarbij voldoende tijd is om bewoners buiten het te verwachten invloedsgebied van een incident te brengen, verdient evacuatie de voorkeur. Afhankelijk van de zelfredzaamheid van bewoners is hierin begeleiding noodzakelijk. Wanneer er geen sprake meer is van een dreiging, maar het werkelijk vrijkomen van toxische stoffen worden bewoners en werknemers binnen het invloedsgebied van Shell geadviseerd naar binnen te gaan, ramen, deuren en ventilatiesystemen te sluiten. In een advies van de Gezondheidsraad over rampen met gevaarlijke stoffen wordt eveneens aangegeven dat schuilen de beste optie is, bij een ongeval waarbij toxische vloeistoffen vrijkomen. Belangrijk is dan wel dat mensen de ventilatiekanalen sluiten. Een goede kierdichting speelt hierbij eveneens een belangrijke rol.

2. Risicoverlagende maatregelen

Niet ruimtelijk:

- Bij gebruik van mechanische ventilatie in bebouwing wordt geadviseerd om afsluitbare mechanische ventilatie toe te passen. Het toepassen van een afsluitbare mechanische ventilatie kan niet middels het Bouwbesluit worden afgedwongen. Om de toepassing hiervan te bevorderen wordt hierover actief gecommuniceerd met initiatiefnemers van bouwprojecten.
- Extra aandacht te besteden aan de detaillering van gevels, ramen en kozijnen zodat deze goed luchtdicht zijn uitgevoerd, zodat natuurlijke ventilatie als gevolg van tocht niet kan plaatsvinden. De detaillering van gevels, ramen en kozijnen volgt uit het Bouwbesluit 2012. Belangrijk is het controleren van een juiste uitvoering hiervan tijdens de bouw.

- Nadenken over communicatie met werknemers ten tijde van een dreiging van een incident of daadwerkelijke blootstelling aan een toxisch scenario. Bewoners binnen het invloedsgebied van een risicobron moeten op de hoogte zijn van wat men moet doen bij een ongeval. Dit vraagt om een actief beleid op het gebied van risicocommunicatie, waarvoor de gemeente een communicatietool (veiligheidsdashboard) aan het ontwikkelen is. Daarnaast zullen inrichtingshouders gestimuleerd worden om aandacht te besteden aan hun ontruimingsplannen bij externe incidenten. Dit draagt eveneens bij aan de verhoging van de veiligheid.

Ruimtelijk:

- zorg te dragen voor een tweezijdige bereikbaarheid/vluchtmogelijkheden van het plangebied (en gebouwen).

3. Bestrijdbaarheid

Voor een goede bestrijdbaarheid is het noodzakelijk dat de volgende onderdelen in orde zijn:

- **Opkomsttijd**
Door het bestuur van de Veiligheidsregio Midden- en West-Brabant is in het Dekkings- en spreidingsplan 2011-2014 de opkomsttijden voor de brandweer vastgesteld. Wanneer een ontwikkeling plaatsvindt buiten de vastgestelde opkomsttijd moeten er maatregelen worden getroffen.
- **Waarschuwings- en alarminstallatie**
Ter plaatse van de verschillende locaties in het voorliggende plangebied is er voldoende dekking van de WAS-installatie. Daarnaast is NL alert actief in het gebied en werkt de gemeente Moerdijk aan haar Veiligheidsdashboard om de crisiscommunicatie (medio 2014/2015) sterk te verbeteren. Middels deze instrumenten kunnen ook de bewoners en werknemers van het plangebied, ingeval van een (toxisch) incident tijdig worden gealarmeerd. Zodat zij in staat zijn om zichzelf in veiligheid te brengen.
- **Bluswatervoorziening**
Om een brand in ter plaatse van de planlocaties te kunnen bestrijden is het noodzakelijk dat er voldoende primair en secundair bluswater aanwezig is. Voor ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij eveneens een omgevingsvergunning deelzaak bouwen noodzakelijk is, wordt de aanwezigheid van bluswater in het kader van deze vergunning getoetst. De planlocatie moet bereikbaar zijn voor voertuigen van hulpverleningsdiensten. De eisen ten aanzien van de bereikbaarheid zijn opgenomen in de brancherichtlijn handreiking bluswatervoorziening en bereikbaarheid. Bovengenoemde brancherichtlijn zal eveneens worden betrokken bij de te verlenen omgevingsvergunning.

Aardgasleiding met kenmerk Z-529-15

Ten zuiden van het plangebied is een aardgasleiding met kenmerk Z-529-15 gelegen. Deze leiding wordt beheerd door de Nederlandse Gasunie en heeft een werkdruk van 40 bar en diameter van 4,5 inch. De leiding heeft geen PR 10^{-6} contour en het invloedsgebied van de leiding bedraagt 45 meter. Dit invloedsgebied reikt niet tot het voorliggende plangebied, dat gelegen is op circa 170 meter afstand. Vanuit de aardgasleiding gelden geen belemmeringen voor dit (conserverende) bestemmingsplan.

Rijksweg A59

Direct ten noorden van het projectgebied is de A59 gelegen. Dit traject van de A59 geldt als een transportroute van gevaarlijke stoffen en is opgenomen in het Basisnet. Dit traject heeft geen

veiligheidszone of plasbrandaandachtsgebied. Het groepsrisico rondom deze weg is lager dan 0,1 x de oriëntatiewaarde. Om het invloedsgebied van deze weg te bepalen, is het noodzakelijk om de getransporteerde stofcategorieën per jaar te analyseren. In Basisnet Weg zijn de intensiteiten opgenomen.

Stofcategorie	Omschrijving	Jaarintensiteit
LF1	Brandbare vloeistoffen	6.232
LF2	Brandbare vloeistoffen	3.333
LT1	Toxische vloeistoffen	691
LT2	Toxische vloeistoffen	447
GF1	Brandbare gassen	34
GF3	Brandbare gassen	732
GT3	Toxische gassen	6

Tabel 4.3: Jaarintensiteiten gevaarlijke stoffen over de A59 (Bron: Basisnet Weg)

Het invloedsgebied van de A59 wordt bepaald door de stofgroep die de grootste effectafstand heeft in geval van een incident, in casu LT2 (toxische vloeistoffen). De stofgroep LT2 heeft een invloedsgebied van 950 meter. Dit invloedsgebied overlapt vrijwel het gehele plangebied. Het groepsrisico in relatie tot wegen wordt in het algemeen bepaald door het transport van LPG (de stofgroep GF3). Het invloedsgebied van LPG bedraagt 325 meter en overlapt het noordelijk deel van het plangebied.

Omdat het voorliggende bestemmingsplan geen nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk maakt kan uitgesloten worden dat sprake is van een toename van het groepsrisico. Daarom is een verantwoording van het groepsrisico niet noodzakelijk. Er is sprake van een acceptabele veiligheidssituatie. Voor de volledigheid zijn hierna de aspecten bestrijdbaarheid en zelfredzaamheid beschouwd.

Relevante scenario's: BLEVE en toxisch scenario

De brandweer bereidt zich voor op de gevolgen van een zogenaamd 'maatgevend scenario'. Voor gevaarlijke stoffen over de A59 wordt dit scenario door LPG transporten gevormd. Voor LPG transport is het maatgevende scenario een BLEVE (Boiling Liquid Expanding Vapour Explosion) van een ketelwagon tijdens transport. Een warme BLEVE treedt op bij een externe brand, een koude BLEVE treedt op wanneer de tank bezwijkt door een mechanische oorzaak. Het optredende effect (druk golf) en het moment van exploderen is afhankelijk van de inhoud van de tank. Het toxisch scenario (toxische wolk) heeft het grootste effectgebied en is daarmee tevens een relevant scenario.

Zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid is het zichzelf kunnen onttrekken aan een dreigend gevaar, zonder daadwerkelijke hulp van hulpverleningsdiensten. De mogelijkheden voor zelfredzaamheid bestaan globaal uit schuilen en ontvluchting. Het zelfredzame vermogen van personen in de buurt van een risicovolle bron is een belangrijke voorwaarde om grote effecten bij een incident te voorkomen.

De bedrijfsgebouwen en bedrijfswoningen in het plangebied zijn relatief gemakkelijk te ontvluchten. Ook zijn er voldoende vluchtwegen in afgekeerde richting van de risicobron aanwezig.

Bij het toxisch scenario speelt risicocommunicatie een belangrijke rol. Ten behoeve van deze zelfredzaamheid is het van belang dat het waarschuwings- en alarmeringssysteem (WAS) wordt ingezet. In het kader van een effectieve zelfredzaamheid bij het vrijkomen van toxische stoffen wordt geadviseerd bij ontwikkelingen afsluitbare ventilatiesystemen in de woningen en andere gebouwen toe te passen waarmee kan worden voorkomen dat toxische stoffen binnentreden. Om de effectiviteit van de hierboven genoemde maatregelen te garanderen is het zinvol dat bewoners en werknemers door middel van risicocommunicatie worden geïnformeerd en geïnstrueerd over de risico's en de mogelijke maatregelen die zij zelf kunnen nemen.

Bestrijdbaarheid

Om de bestrijdbaarheid te vergroten dient het plangebied over voldoende bluswatervoorzieningen te beschikken. Tevens dient bij toekomstige ontwikkelingen - in overleg met de Veiligheidsregio Midden en West Brabant (VMWB) - rekening te worden gehouden met voldoende bereikbaarheid voor hulpdiensten. Overleg met de VMWB vindt regelmatig plaats en zal worden gecontinueerd gedurende het proces van de planvorming en het ontwerpen opdat er voldoende bluswatervoorzieningen aanwezig zal zijn.

LPG-tankstations 'De Fendert' en 'Shell Fijnaart'

Aan de A59 zijn twee tankstations met een LPG-vulpunt gelegen: 'De Fendert' (Total) en 'Shell Fijnaart'. LPG tankstations vallen onder het Bevi. Indien sprake is van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen moet voldaan worden aan de normen in dit besluit voor het plaatsgebonden risico en dient binnen het invloedsgebied verantwoording voor een toename van het groepsrisico te worden afgelegd. Conform artikel 13 uit het Bevi geldt dit laatste ook als het bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen toestaat. De verantwoording is dan echter minder zwaar dan bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Om verantwoording te kunnen afleggen dient bekend te zijn wat in de huidige situatie de hoogte van het groepsrisico is. Indien de omgeving van een LPG tankstation homogeen bebouwd is dan mag voor de bepaling van het groepsrisico gebruik gemaakt worden van de tabellen die zijn opgenomen in de regeling bij het Bevi. Indien dat niet het geval is dient het groepsrisico middels een kwantitatieve risicoanalyse (QRA) te worden bepaald.

Bij beide tankstations vindt opslag en verkoop van vloeibare motorbrandstoffen en LPG plaats. De doorzet van LPG bedraagt minder dan 1.000 m³/jaar. Omdat sprake is van een Bevi-inrichting dienen de risico's in het bestemmingsplan te worden beschouwd en afgewogen. De PR 10⁻⁶ contour ligt op 45 meter van het vulpunt. Daarbinnen mogen geen kwetsbare objecten aanwezig zijn; in dat geval is namelijk sprake van een saneringssituatie. In een cirkel op 150 meter rond het vulpunt mogen geen nieuwe kwetsbare objecten worden toegevoegd. Binnen de 45 meter van het vulpunt zijn geen kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten aanwezig. Binnen 150 meter van het vulpunt zijn, gezien het conserverende karakter van het bestemmingsplan, geen nieuwe kwetsbare objecten voorzien. Hiermee wordt voldaan aan de grenswaarde die het Bevi stelt aan het plaatsgebonden risico.

De oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt niet overschreden indien binnen een afstand van 150 meter vanaf het vulpunt minder dan 300 personen aanwezig zijn. Het aantal personen dat zich binnen een afstand van 150 meter vanaf het vulpunt van LPG-tankstation De Fendert bevindt is met zekerheid minder dan 300 personen. Binnen deze afstand bevinden zich namelijk geen andere functies en/of bebouwing. De oriënterende waarde voor het groepsrisico wordt dus niet overschreden. Voor LPG-tankstation 'Shell Fijnaart' is het groepsrisico berekend (zie www.risicokaart.nl), waaruit blijkt dat de oriënterende waarde voor het groepsrisico niet wordt overschreden.

Het groepsrisico neemt als gevolg van de uitvoering van het voorliggende bestemmingsplan niet toe. De verantwoording voor dit bestemmingsplan beperkt zich in dit geval tot het opvolgen van de aanbevelingen die de regionale brandweer hierover dient te verstrekken. De Veiligheidsregio Midden en West Brabant wordt in het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 Bro verzocht een advies uit te brengen over het bestemmingsplan. Vooruitlopend op dit advies wordt hieronder ingegaan op de aspecten zelfredzaamheid en bestrijdbaarheid.

Zelfredzaamheid

De meest effectieve maatregel om de mogelijkheden tot zelfredzaamheid te vergroten, is afstand te houden tussen de risicobron en de potentiële slachtoffers. Geadviseerd wordt om bij nieuwe plangebieden en functiewijzigingen het aantal aanwezigen binnen 90 meter van het vulpunt en of het hart van de weg te beperken en kwetsbare objecten met verminderd zelfredzame personen alleen toe te staan na het treffen van maatregelen. In het kader van een verbetering van de zelfredzaamheid bij het scenario BLEVE verdient het aanbeveling om bij inrichting van nieuwe plangebieden langs of bij de risicobronnen de volgende maatregelen te treffen:

- Het wegenplan zodanig inrichten dat de vluchtwegen van de risicobronnen aflopen;
- Het toepassen van zo min mogelijk glas aan de risicozijde;
- De gebouwen dusdanig ontwerpen zodat niet verblijf ruimten als bergingen, keukens, wc's en trappenhuisen aan de gevaarszijden zijn geplaatst;
- De gebouwen loodrecht projecteren ten opzichte van de risicobron.

Effectieve maatregelen voor het beperken van het aantal mogelijke slachtoffers zijn het instellen van venstertijden voor het vullen van de LPG-tanks in de vergunning en/of met een convenant met de eigenaren en vervoerders.

Bestrijdbaarheid

Belangrijk voor een ongeval met brandbare gassen is dat de brandweer zo snel mogelijk bij de tankwagens is, zodat deze onmiddellijk gekoeld kan worden om een warme BLEVE (vuurbal en drukgolf) te voorkomen. Essentieel is daarbij dat de brandweer voor een langere periode voldoende bluswatercapaciteit heeft.

Voor de bestrijding van een mogelijke BLEVE bij de LPG-tankstations en langs de transportroutes kan geconcludeerd worden dat er niet overal voldoende bluswater voorhanden is om een eventuele aangestraalde tankwagen te kunnen koelen en dat de bereikbaarheid niet optimaal is. Voor effectieve koeling dient minimaal 1000 liter per minuut direct beschikbaar bluswater aanwezig te zijn. Om de bluswatervoorziening en bereikbaarheid te verbeteren wordt geadviseerd om in contact te treden met de regionale Brandweer.

4.3.3 Conclusie

Uit het oogpunt van externe veiligheid zijn er geen belemmeringen voor de vaststelling van het bestemmingsplan. De veiligheidsregio is in het kader van het vooroverleg geconsulteerd. Er is geen reactie ontvangen.

4.4 Leidingen

Naast de hiervoor beschreven milieuaspecten kunnen er nog andere belemmeringen in of nabij het plangebied aanwezig zijn die van invloed kunnen zijn op de planvorming. Het gaat bijvoorbeeld om de aanwezigheid van straalpaden, planologisch relevante kabels en leidingen (zoals waterleidingen of rioleringsleidingen), beschermingszones en dergelijke.

In het voorliggende plangebied zijn geen leidingen of andere belemmeringen aanwezig die een planologische bescherming behoeven, of die de planuitvoering in de weg staan.

4.5 Geluidshinder

4.5.1 Kader

Wegverkeerslawaaï

Conform artikel 74 van de Wet geluidhinder (Wgh) (2007) bevindt zich aan weerszijden van een weg een zone waarbinnen akoestisch onderzoek dient te worden uitgevoerd. Alvorens geluidgevoelige objecten - zoals woningen of scholen - kunnen worden geprojecteerd, dient te worden onderzocht of aan de normen van de Wgh wordt voldaan. De zonebreedte is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de aard van de omgeving (stedelijk of buitenstedelijk gebied).

Normstelling

Als er nieuwe geluidgevoelige objecten binnen de onderzoekszone van een weg worden gerealiseerd, dan mag de geluidsbelasting van het wegverkeer niet meer bedragen dan de voorkeurswaarde. Indien de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde moeten er maatregelen worden getroffen om hieraan alsnog te kunnen voldoen. Blijkt dat niet mogelijk of op overwegende bezwaren te stuiten dan is het college van burgemeester en wethouders bevoegd tot het vaststellen van een hogere waarde. Deze hogere waarde mag de maximale ontheffingswaarde niet overschrijden. Daarnaast worden in het Bouwbesluit 2012 eisen gesteld aan de karakteristieke geluidwering. Dit betreffen eisen aan de geluidwering van de gevel zodat deze zodanig wordt geconstrueerd dat voldaan wordt aan de maximale binnenwaarde van 33 dB. Voor een bedgebied (verblijfsgebied waarin bedden aanwezig zijn) is de waarde van de karakteristieke geluidwering 5 dB hoger. Dit betekent dat de binnenwaarde in het bedgebied niet hoger mag zijn dan 28 dB.

Voor woonerven en voor wegen waarop de maximum snelheid 30 km/h bedraagt, geldt geen onderzoekszone, waardoor ze - strikt formeel gezien - niet hoeven te worden getoetst aan de normen van de Wgh. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is het echter wel wenselijk dat deze wegen mee worden genomen in de afweging.

4.5.2 Onderzoek en conclusie

De Wet geluidhinder verlangt inzicht in de akoestische effecten bij de realisatie van nieuwe geluidgevoelige objecten, zoals woningen. In het voorliggende bestemmingsplan worden echter geen nieuwe woningen of andere geluidgevoelige functies mogelijk gemaakt. Wel is er sprake van een reconstructie van de Eerste Kruisweg, waarbij de doorgaande functie komt te vervallen. Eventueel akoestisch onderzoek ten behoeve van deze reconstructie wordt uitgevoerd in het kader van het verkeersbesluit en staat los van het voorliggende bestemmingsplan. De beoogde reconstructie is mogelijk binnen de Verkeersbestemming. Onderzoek in het kader van de Wet geluidhinder is niet aan de orde.

4.6 Luchtkwaliteit

4.6.1 Kader

Het onderzoek naar luchtkwaliteit wordt uitgevoerd op grond van hoofdstuk 5, titel 5.2 'Luchtkwaliteitseisen' van de Wet milieubeheer. De titel 5.2 'Luchtkwaliteitseisen' is beter bekend als de Wet luchtkwaliteit.

De kern van de Wet luchtkwaliteit is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is een bundeling maatregelen op regionaal, nationaal en internationaal niveau die de luchtkwaliteit verbeteren en waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen/projecten zijn opgenomen die de luchtkwaliteit in belangrijke mate verslechteren.

Het doel van de NSL is om overal in Nederland te voldoen aan de Europese normen voor de luchtverontreinigende stoffen. Voor wegverkeer zijn stikstofdioxide (NO₂), fijnstof (PM₁₀) en zeer fijn stof (PM_{2,5}) de belangrijkste stoffen. De in de Wet luchtkwaliteit gestelde norm voor NO₂ en PM₁₀ jaargemiddelde grenswaarde is voor beide stoffen 40 µg/m³. Daarnaast mag de PM₁₀ 24 uurgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m³ maximaal 35 keer per jaar worden overschreden. De jaargemiddelde grenswaarde voor zeer fijnstof (PM_{2,5}) bedraagt 25 µg/m³.

Met het van kracht worden van het NSL zijn de tijdstippen waarop moet worden voldaan aan de jaargemiddelde grenswaarden NO₂ en PM₁₀ aangepast. Voor PM₁₀ is dat 11 juni 2011 en 1 januari 2015 voor NO₂. De grenswaarde voor PM_{2,5} is vanaf 1 januari 2015 van toepassing.

Naast de introductie van het NSL is het begrip 'niet in betekenende mate bijdragen' (NIBM) een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit. Een project draagt NIBM bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit als de NO₂ en PM₁₀ jaargemiddelde concentraties niet meer toenemen dan 1,2 µg/m³. In dat geval is de ontwikkeling als NIBM te beschouwen.

Een ruimtelijke ontwikkeling vindt volgens de Wet luchtkwaliteit doorgang als ten minste aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- de ontwikkeling is opgenomen in het NSL;
- de ontwikkeling aangemerkt wordt als een NIBM-project;
- de gestelde grenswaarden in bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit niet worden overschreden;
- projectsaldering kan worden toegepast.

Voor zover de ruimtelijke ontwikkeling is opgenomen in het NSL of de ontwikkeling kan worden aangemerkt als NIBM-project is toetsing aan de grenswaarden van de Wet luchtkwaliteit niet nodig.

4.6.2 Onderzoek

Een project draagt niet in betekenende mate (NIBM) bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit als de NO₂ en PM₁₀ jaargemiddelde concentraties niet meer toenemen dan 1,2 µg/m³. Het voorliggende bestemmingsplan maakt geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk, waardoor een onderzoek op grond van de Wet luchtkwaliteit niet noodzakelijk is. Het voorliggende bestemmingsplan neemt de vigerende bestemmingsregeling in principe één-op-één over, waarbij enkele ondergeschikte wijzigingen zijn aangebracht. Daarmee biedt het voorliggende bestemmingsplan (evenals het vigerende bestemmingsplan "Rijk Zwaan") de nodige ruimte voor toekomstige uitbreidingen van Rijk Zwaan. In het vervolg van deze paragraaf worden daarom de effecten van deze uitbreidingsplannen op de luchtkwaliteit ter plaatse in beeld gebracht.

In de uitbreidingsplannen van Rijk Zwaan zal het aantal werknemers op de locatie in Fijnaart groeien tot maximaal 500 werknemers (situatie 2025), met een tussenniveau van 400 medewerkers medio 2020. Uit een telling is gebleken dat er in de huidige situatie gemiddeld dagelijks 220 werknemers met de auto komen (73%), waarbij een aantal mensen (waaronder een groep werknemers uit Hendrik-Ido-Ambacht e.o.) komt met groepsvervoer. Een en ander komt neer op ongeveer 450 autobewegingen per werkdag. De overige werknemers komen met de (brom)fiets. Als het aantal werknemers in de toekomst (2025) groeit naar 500, zal het aantal

verkeersbewegingen evenredig meegroeien, waardoor dit neer komt op (73 % = 365, maal 2 = 730, plus groepsvervoer =) ongeveer 750 verkeersbewegingen per dag. Dit betekent een toename van 300 verkeersbewegingen per werkdag. Er wordt een kleine marge aangehouden voor het geval deze schatting aan de lage kant zit: door de beoogde uitbreiding van het bedrijf het verkeer toe met ongeveer 340 verkeersbewegingen per dag. Van deze verkeerstoename zijn 8 verkeersbewegingen, bewegingen van vrachtverkeer. Dat is 2,4% van het totaal.

Berekeningen NIBM-rekentool

Voor ontwikkelingen is een specifieke rekentool ontwikkeld waarmee op een eenvoudige en snelle manier kan worden bepaald of er sprake is van een NIBM bijdrage.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Extra verkeer als gevolg van het plan		
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)		340
Aandeel vrachtverkeer		2,4%
Maximale bijdrage extra verkeer	NO ₂ in µg/m ³	0,40
	PM ₁₀ in µg/m ³	0,08
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in µg/m ³		1,2
Conclusie		
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig		

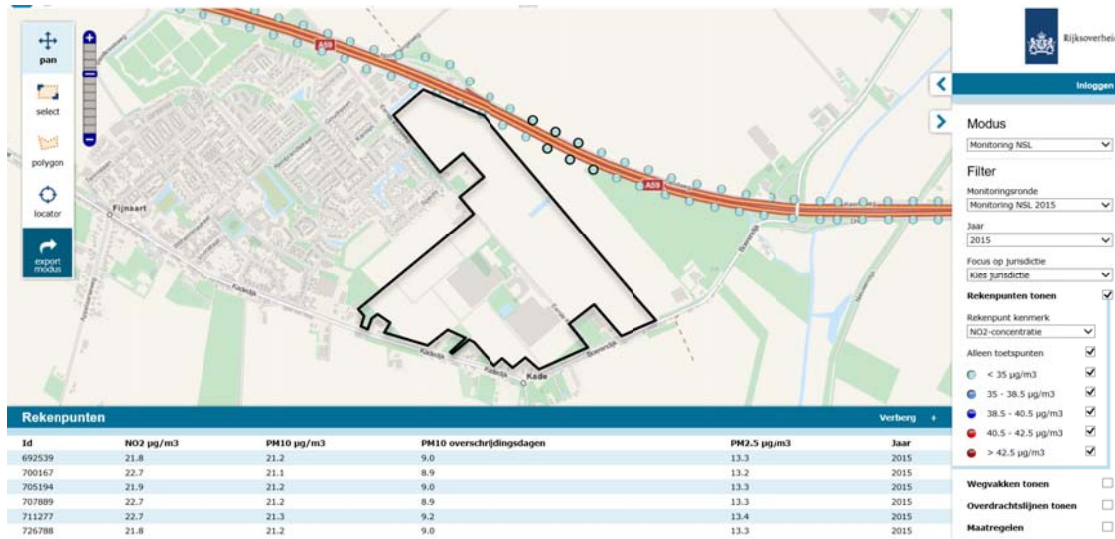
Afbeelding 4.3: resultaten NIBM-rekentool.

Uit de berekeningen met de NIBM-rekentool (zie afbeelding 4.3) blijkt, dat de jaargemiddelde concentratie NO₂ maximaal 0,40 µg/m³ toeneemt en de jaargemiddelde concentratie PM₁₀ maximaal 0,08 µg/m³. De beide toenames zijn ruim lager dan de toegestane NIBM-norm van 1,2 µg/m³. Daardoor draagt de toename van het verkeer als gevolg van toekomstige uitbreidingen van Rijk Zwaan op de locatie Eerste Kruisweg niet in betekenende mate bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Toetsing aan de grenswaarden uit de Wet luchtkwaliteit is niet nodig. In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} bepaald.

Goede ruimtelijke ordening (NSL-monitoringstool)

Voor de volledigheid zijn de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} bepaald ter plaatse van het plangebied. Met de NSL-monitoringstool zijn langs de belangrijkste wegen (de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} bepaald. In afbeelding 4.4 zijn de jaargemiddelde concentraties weergegeven voor het peiljaar 2015.

Uit deze afbeelding blijkt dat de jaargemiddelde concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} ter plaatse van het plangebied de jaargemiddelde grenswaarde van 40 µg/m³ (voor NO₂ en PM₁₀) en 25 µg/m³ (voor PM_{2,5}) niet overschrijden. Daarnaast is de trend dat in de toekomst de emissies en de achtergrondconcentraties van deze stoffen zullen dalen, waardoor geen overschrijdingen van de grenswaarden zijn te verwachten.



Afbeelding 4.4: overzicht concentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5}, peiljaar 2015 (NSL-monitoringstool).

4.6.3 Conclusie

Omdat het voorliggende bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt is onderzoek op grond van de Wet luchtkwaliteit niet benodigd. Wel zijn in het kader van een goede ruimtelijke ordening de jaargemiddelde achtergrondconcentraties NO₂, PM₁₀ en PM_{2,5} bepaald. Deze waarden zijn veel lager dan de gestelde normen uit bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit. Een overschrijding van de grenswaarden is dan ook niet te verwachten.

4.7 Archeologie en cultuurhistorie

4.7.1 Kader

Wet op de archeologische monumentenzorg

In de Wet op de archeologische monumentenzorg (2007) zijn de uitgangspunten van het Verdrag van Malta (1992) binnen de Nederlandse wetgeving geïmplementeerd. De wet regelt de bescherming van archeologisch erfgoed in de bodem, de inpassing ervan in de ruimtelijke ontwikkeling en de financiering van opgravingen, waarbij in beginsel geldt: “de veroorzaker betaalt”. Het belangrijkste doel van de wet is het behoud van het bodemarchief “in situ” (ter plekke), omdat de bodem de beste garantie biedt voor een goede conservering van de archeologische waarden. Het is verplicht om in het proces van ruimtelijke ordening tijdig rekening te houden met de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden. Op die manier komt er ruimte voor overweging van archeologievriendelijke alternatieven.

Visie erfgoed en ruimte 'Kiezen voor karakter'

In de Visie erfgoed en ruimte 'Kiezen voor karakter' zet het Rijk uiteen hoe cultureel erfgoed wordt geborgd in de ruimtelijke ordening voor de periode 2011-2015. De moderne monumentenzorg is ontwikkelings- en gebiedsgericht. Bovendien vindt het Kabinet samenwerking met publieke en private partijen van belang.

In de Visie wordt het karakter van Nederland gevat in vier kenmerkende eigenschappen: waterland, stedenland, kavelland en vrij land. De gebiedsgerichte omgang met erfgoed vergt dat deze karakteristieken worden verbonden met opgaven uit andere sectoren en dat de economische, sociaal-culturele en ecologische kracht van het erfgoed beter wordt uitgbaat.

Veranderingen in de monumentenzorg en de ruimtelijke ordening geven burgers en bedrijven meer ruimte en geven decentrale overheden meer vrijheden en verantwoordelijkheden. Iedere overheidslaag staat voor de taak zijn belangen zo veel mogelijk vooraf kenbaar te maken en waar nodig met regels te borgen. Het rijk is daarnaast verantwoordelijk voor een goed functionerend stelsel. Provincies krijgen een centrale rol in de gebiedsgerichte belangenafweging en gemeenten verbinden gevolgen aan een gebiedsgerichte analyse van erfgoedwaarden bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Het Rijk heeft gekozen voor vijf prioriteiten van het gebiedsgerichte erfgoedbeleid in de komende jaren:

1. werelderfgoed: de samenhang borgen en de uitstraling vergroten;
2. eigenheid en veiligheid: zee, kust en rivieren;
3. herbestemming als (stedelijke) gebiedsopgave: met focus op groei en krimp;
4. levend landschap: synergie tussen erfgoed, economie en ecologie;
5. en wederopbouw: het tonen van een tijdperk.

Cultuurhistorische Waardenkaart Noord-Brabant

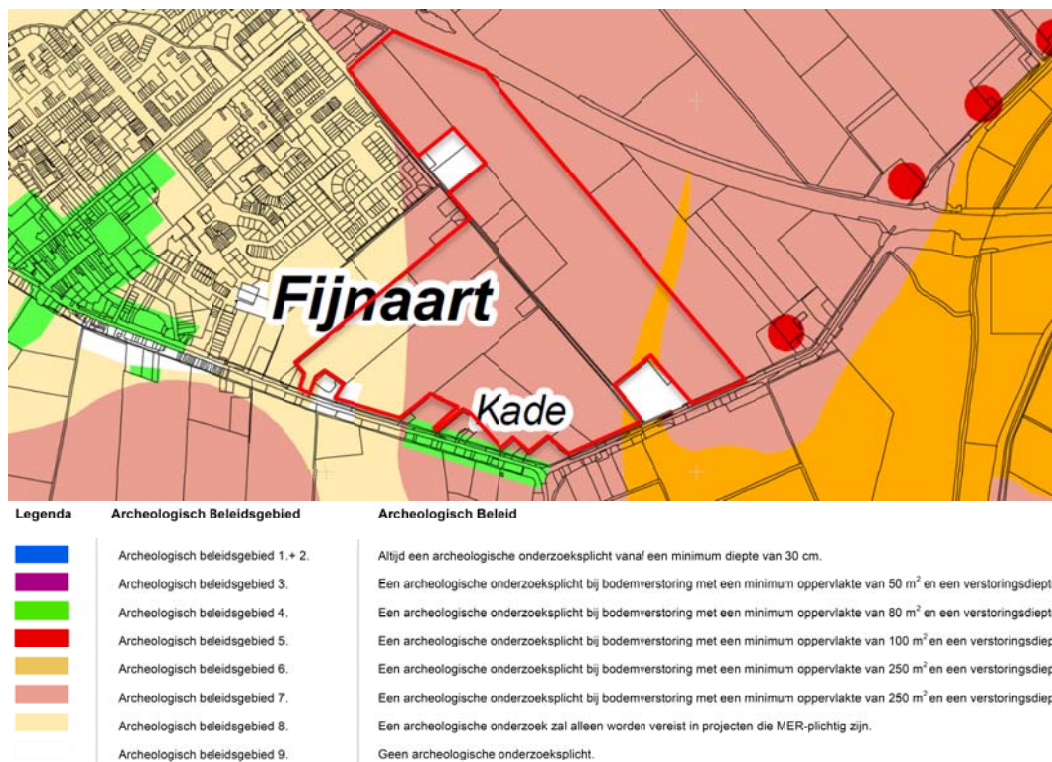
De cultuurhistorische waardenkaart (CHW-kaart) van de provincie Noord-Brabant laat zien welke cultuurhistorische interessante en waardevolle patronen en objecten zich in het plangebied bevinden. Elke tijdperiode heeft haar weerslag gehad op de vorming van de gebouwde omgeving. Lijnen, punten en vlakken uit het verleden zijn soms nog afleesbaar in het huidige (dorps)landschap. De CHW-kaart brengt deze cultuurhistorische waardevolle patronen en objecten in beeld.

Met de Cultuurhistorische Waardenkaart wil de provincie Noord-Brabant een 'handvat' bieden voor het inpassen van cultuurhistorische waardevolle elementen binnen de ruimtelijke ordening. Het uitgangspunt is niet het bewaren van 'monumenten', maar het inpassen van cultuurhistorisch waardevolle elementen in het landschap.

4.7.2 Onderzoek

Archeologie

Sedert enkele jaren is het opstellen en uitvoeren van archeologisch beleid een gemeentelijke aangelegenheid. De Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz) en de Wet ruimtelijke ordening (Wro) verlangen namelijk van gemeenten dat zij archeologische waarden volwaardig meewegen in de ruimtelijke planvorming. Voordeel is dat de gemeente zelf een afweging kan maken ten aanzien van de gebieden die onderzoeksplichtig zijn, en welke vrijstellingsregimes gehanteerd worden. Daarbij past een eigen archeologiebeleid, met als basis een archeologische waarden- en verwachtingenkaart en een beleidskaart.



Afbeelding 4.5: archeologische waarden- en verwachtingskaart gemeente Moerdijk (de ligging van het plangebied is rood omkaderd).

De Archeologische waarden- en verwachtingenkaart geeft een gedetailleerd overzicht van de aanwezige archeologische waarden en de archeologische verwachtingen in de gemeente Moerdijk (zie afbeelding 4.5). Deze kaart biedt bovendien een goede kapstok om de kennis over de rijke geschiedenis van de gemeente bij een breed publiek onder de aandacht te brengen. Deze kaart vormt de basis voor de beleidsadvieskaart. Deze beleidsadvieskaart geeft een vertaling van de archeologische waarden- en verwachtingen naar beleidsmaatregelen.

Ter plaatse van het voorliggende plangebied gelden de volgende archeologische verwachtingswaarden:

Archeologische verwachting	Vrijstellingsgrens
Dorpskernen	Onderzoeksplicht bij verstoring > 80 m ² en dieper dan 0,3 m
Middelhoog (ondiep)	Onderzoeksplicht bij verstoring > 250 m ² en dieper dan 0,5 m
Middelhoog (dekzand)	Onderzoeksplicht bij verstoring > 250 m ² en dieper dan 2 m
Laag	Onderzoeksplicht alleen bij MER-plichtige projecten
Geen	Geen archeologische onderzoeksplicht

Tabel 4.4: archeologische verwachtingswaarden

Vertaling in bestemmingsplan

Voor de verschillende archeologische verwachtingen zijn in het bestemmingsplangebied drie dubbelbestemmingen opgenomen: "Waarde – Archeologie 4" voor de historische dorpskernen (in dit geval betreft het de gronden aan de Kadedijk) met een hoge archeologische verwachting. Voor de verstoringsoppervlakte en -diepte is hier een lage vrijstellingsgrens gekozen: 80 m² en 30 cm diep. De bestemming "Waarde – Archeologie 6" is opgenomen voor de gronden met een middelhoge archeologische verwachting (ondiep). Voor deze gronden bedraagt de maximale

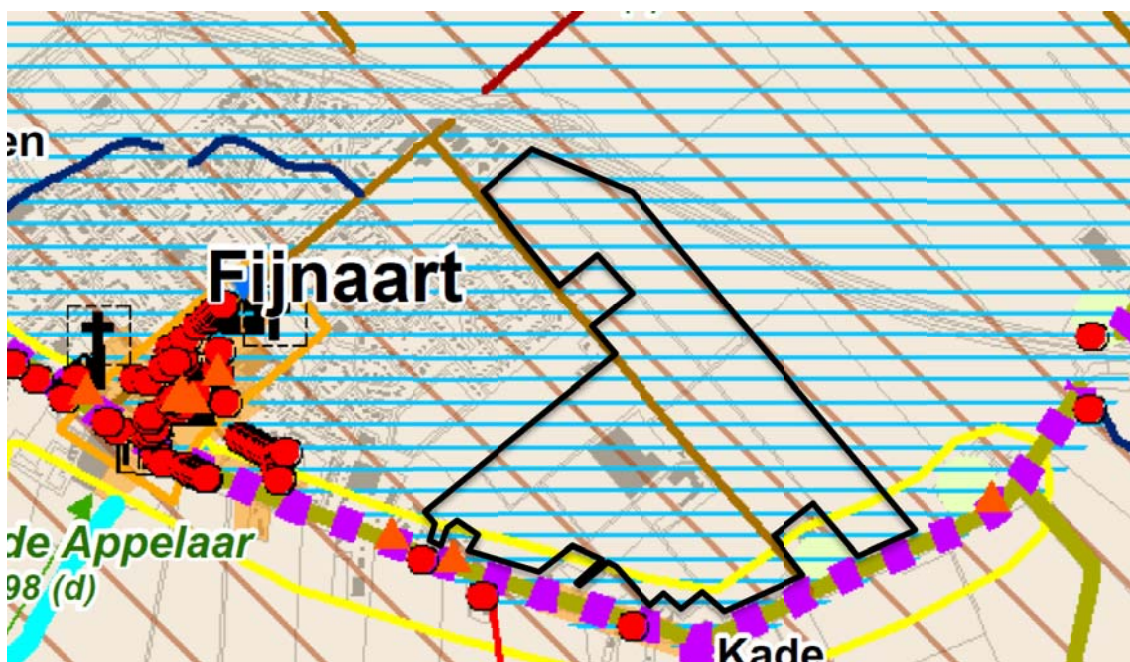
verstoring 250 m² en 50 cm diep. De bestemming “Waarde – Archeologie 7” is opgenomen voor de gronden met een middelhoge archeologische verwachting (dekzand). Voor deze gronden bedraagt de maximale verstoring 250 m² en 200 cm diep.

Voor de gronden zonder archeologische verwachting of een lage verwachting is geen dubbelbestemming opgenomen. In gebieden met een lage verwachting is archeologische onderzoek alleen benodigd bij projecten die MER-plichtig zijn. Gelet op het conserverende karakter is dit niet aan de orde.

In de opgenomen dubbelbestemmingen is bepaald dat voor verstorende werkzaamheden in de bodem die een bedreiging kunnen vormen voor de mogelijk aanwezige archeologische waarden een vergunning verplicht is. Voor de verschillende verwachtingswaarden gelden verschillende criteria voor wanneer een (omgevings)vergunning verplicht is en archeologisch onderzoek verricht moet worden.

Cultuurhistorie

De gemeente Moerdijk heeft een cultuurhistoriekaart opgesteld (zie afbeelding 4.6). De cultuurhistoriekaart brengt het erfgoed van de gemeente Moerdijk in beeld en geeft een overzicht van het bovengronds cultuurhistorisch erfgoed, bouwkundige objecten en landschappelijke gebieden met cultuurhistorische waarde. De waarden zoals benoemd in de Cultuurhistorische Waardenkaart (CHW) van de provincie zijn integraal opgenomen in de cultuurhistoriekaart.



Afbeelding 4.6: cultuurhistoriekaart gemeente Moerdijk (het plangebied is zwart omkaderd).

Ter plaatse van het voorliggende plangebied zijn diverse cultuurhistorisch waardevolle elementen benoemd. Zo is de Eerste Kruisweg aangemerkt als polderweg en is de Kadedijk (met aangrenzende bebouwing) aangemerkt als stedenbouwkundige structuur van redelijk hoge waarde. Binnen het plangebied is geen monumentale bebouwing aanwezig.

Het voorliggende bestemmingsplan voorziet in een conserverende regeling en maakt in principe geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk. De bestaande cultuurhistorische waarden en objecten worden voorzien van een passende bestemming.

4.7.3 *Conclusie*

Voor de verschillende archeologische verwachtingen zijn in het bestemmingsplangebied twee dubbelbestemmingen opgenomen: “Waarde – Archeologie 4 (dorpskernen)”, “Waarde – Archeologie 6 (Gebieden met een middelhoge archeologische verwachting (ondiep))” en “Waarde – Archeologie 7 (Gebieden met een middelhoge archeologische verwachting (dekzand))”. Daarmee zijn de eventueel aanwezige archeologische waarden voldoende gewaarborgd. Het voorliggende bestemmingsplan maakt bovendien geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk, waardoor de thans aanwezige cultuurhistorische waarden in het plangebied niet worden aangetast. Derhalve gelden er ook vanuit het aspect cultuurhistorie geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan.

4.8 **Bodem**

4.8.1 *Kader*

Wet bodembescherming

Als sprake is van ernstige bodemverontreiniging dan is de Wet bodembescherming (Wbb) van kracht. Het doel van de Wbb is in de eerste plaats het beschermen van de (land- of water-) bodem zodat deze kan worden benut door mens, dier en plant, nu en in de toekomst.

Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem, waarop deze ontwikkelingen gaan plaatsvinden, geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel. Bij nieuwbouwactiviteiten dient de bodemkwaliteit door middel van onderzoek in beeld te zijn gebracht. In het algemeen geldt dat nieuwe bestemmingen bij voorkeur op een schone bodem dienen te worden gerealiseerd.

4.8.2 *Onderzoek*

Het voorliggende bestemmingsplan heeft in de basis een conserverend karakter, hetgeen inhoudt dat er geen nieuwe ontwikkelingen ten opzichte van de reeds bestaande planologische mogelijkheden in het plan zijn opgenomen, behalve dan het schrappen van de gothoogte, maar dat aspect is voor het onderdeel ‘bodem’ niet relevant. Derhalve is het uitvoeren van een bodemonderzoek niet noodzakelijk.

Om een algemeen inzicht te verschaffen in de bodemsituatie ter plaatse, kan nog het volgende gemeld worden. In 1999 zijn voorafgaand aan de vestiging van Rijk Zwaan aan de Eerste Kruisweg onderzoeken gedaan, waarbij de algemene kwaliteit van de bodem is vastgelegd. Uit de onderzoeken blijkt dat de grond geschikt is voor de huidige bedrijfsactiviteiten. In de tussenliggende periode hebben binnen de grenzen van het voorliggende projectgebied geen activiteiten plaatsgevonden die de bodem nadelig hebben beïnvloed. De bodem is en blijft daarmee geschikt voor de gekozen functie.

Voor de bodembedreigende activiteiten binnen het bedrijf is bovendien de nulsituatie vastgelegd. In de milieuvergunning is opgenomen dat, mochten de bedrijfsactiviteiten in de toekomst worden beëindigd, een eindonderzoek wordt uitgevoerd.

4.8.3 Conclusie

Omdat er in dit bestemmingsplan geen nieuwe functies of bebouwing mogelijk worden gemaakt, gelden er in principe geen belemmeringen vanuit de Wet bodembescherming. Met het oog hierop is geen bodemonderzoek noodzakelijk.

4.9 Ecologie

4.9.1 Kader

Soortenbescherming

De Flora- en faunawet (hierna: Ffw) beschermt alle in het wild levende zoogdieren, vogels, reptielen en amfibieën. Van deze soortgroepen zijn alleen huismuis, bruine en zwarte rat niet beschermd. Van de vissen, ongewervelde dieren (zoals vlinders, libellen en sprinkhanen) en planten zijn alleen de in de wet genoemde soorten beschermd.

De Ffw gaat uit van het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat alleen onder bepaalde (zeer stringente) voorwaarden een inbreuk mag worden gemaakt op de bescherming van soorten en hun leefomgeving. Daarnaast beschermt de wet niet alleen soorten in het algemeen, maar ook individuen van soorten.

Voor ruimtelijke ingrepen die gevolgen hebben voor een beschermde soort en / of zijn leefgebied moet een ontheffing op grond van de Ffw worden aangevraagd. Voor een aantal soorten geldt daarenboven het beschermingsregime van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor werkzaamheden die uit een bestemmingsplan voortvloeien dient voor de start van die werkzaamheden ontheffing te worden aangevraagd indien beschermde soorten voorkomen. Bij de vaststelling van een bestemmingsplan dient duidelijk te zijn of, en zo ja in hoeverre een ontheffing kan worden verkregen.

De wettelijk beschermde soorten zijn ingedeeld in de volgende vier categorieën.

1. Meer algemene soorten (tabel 1 Ffw): voor deze soorten is een algemene vrijstellingsregeling van kracht in geval van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling.
2. Andere, niet algemeen voorkomende soorten (tabel 2 Ffw), met uitzondering van beschermde inheemse vogels: ontheffing is alleen mogelijk indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Er is echter geen ontheffing nodig indien gewerkt wordt volgens een gedragscode. Deze code dient door een sector of ondernemer zelf opgesteld te worden en dient vervolgens goedgekeurd te zijn door het verantwoordelijke ministerie.
3. Strikt beschermde soorten (tabel 3 Ffw): voor deze soorten dient in geval van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling altijd ontheffing te worden aangevraagd van de Ffw. Ontheffing wordt alleen verleend indien er geen alternatief is en geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor soorten in tabel 3 die ook op Bijlage IV van de Habitatrichtlijn (HR) voorkomen, wordt ontheffing echter alleen nog maar verleend indien er daarnaast een dwingende reden van groot openbaar belang is; dit is het gevolg van een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) in januari 2009².
4. Beschermde inheemse vogels: deze vallen onder de Europese Vogelrichtlijn (VR). Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en dwingende redenen van groot openbaar belang

² Zie ABRS 21 januari 2009, zaak nr. 200802863/1

zijn volgens rechtspraak van de ABRS geen reden om ontheffing te verlenen³. Ontheffing is uitsluitend toegestaan op basis van de ontheffingsgronden die in de VR zijn genoemd. Overigens is het, indien geen ontheffing nodig is, volgens de huidige interpretatie van de wet wel verplicht rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Voor sommige vogelsoorten met vaste verblijfplaatsen geldt dat deze vaste verblijfplaatsen en het essentiële leefgebied jaarrond beschermd zijn.

Indien soorten van tabel 2 en/of 3 en/of vogels voorkomen, geldt dat een ontheffingsaanvraag niet aan de orde is indien mitigerende maatregelen (voorafgaand aan de ruimtelijke ontwikkeling) getroffen kunnen worden die het behoud van de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaatsen van de soorten garanderen. Ontheffing is dan niet nodig, omdat er geen sprake is van overtreding van de Ffw. Er kan worden volstaan met het werken volgens een ecologisch werkprotocol, dat moet worden opgesteld door een deskundige; ook bij het overzetten van dieren moet een deskundige worden betrokken. Eventueel kan overigens wel ontheffing worden aangevraagd (die dan wordt afgewezen) om de mitigerende maatregelen te laten goedkeuren.

Overigens geldt voor alle in het wild levende planten- en diersoorten de zogenaamde zorgplicht (ook bekend als de algemene zorgplicht uit artikel 2 Ffw). Dit houdt in dat 'voldoende zorg' in acht moet worden genomen voor alle planten en dieren en hun leefomgeving. Concreet betekent dit dat bij ruimtelijke ontwikkeling gezorgd moet worden dat dieren niet gedood worden en dat planten verplant worden. Ook dient gelet te worden op bijvoorbeeld de voortplantingsperiode van amfibieën en de zoogperiode van zoogdieren.

Gebiedsbescherming

Het voormalig Ministerie van Landbouw, Natuur en Visserij (LNV; het huidige Ministerie van Economische Zaken) heeft in 1990 de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) geïntroduceerd. De EHS bestaat uit een netwerk van natuurgebieden. Het doel van de EHS is de instandhouding en ontwikkeling van deze natuurgebieden om daarmee een groot aantal soorten en ecosystemen te laten voortbestaan. Aanvullend heeft de Provincie Zuid-Holland 'belangrijke weidevogelgebieden' aangewezen ter bescherming van weidevogels.

Bescherming van (natuur)gebieden heeft daarnaast ook plaats middels de Natuurbeschermingswet 1998. Daaronder vallen de volgende typen gebieden:

- Natura2000-gebieden (Vogel- en Habitatrichtlijngebieden);
- Beschermde Natuurmonumenten;
- Wetlands.

Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen beschermde natuurgebieden, en tevens voor ontwikkelingen buiten beschermde natuurgebieden die van invloed kunnen zijn op beschermde natuurgebieden, gelden (strengere) restricties. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht.

³ Zie ABRS 13 mei 2009, zaak nr. 200802624/1

4.9.2 Onderzoek

Soortenbescherming

Met voorliggend bestemmingsplan worden geen nieuwe ontwikkelingen mogelijk gemaakt ten opzichte van de vigerende bestemmingsplanregeling. Nader onderzoek met betrekking tot het aspect flora en fauna is dan ook niet noodzakelijk. Wel geldt de zorgplicht voor alle in het wild levende planten- en diersoorten.

Zorgplicht

De Flora- en faunawet erkent de intrinsieke waarde van het in het wild levende dier. Dat betekent dat voor de wet alle dieren van onvervangbare waarde zijn en dat mensen daar niet onzorgvuldig mee mogen omspringen. Vanuit deze gedachte is de zorgplicht in artikel 2 van de wet opgenomen. De zorgplicht houdt in dat iedereen 'voldoende zorg' in acht moet nemen voor alle in het wild voorkomende dieren en planten (en dus niet alleen de beschermde) en hun leefomgeving. Dit is een algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt. Concreet betekent dit dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen voor flora of fauna kunnen worden veroorzaakt, verplicht is dergelijk handelen achterwege te laten voor zover zulks in redelijkheid kan worden gevergd, dan wel alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevergd teneinde die gevolgen te voorkomen of, voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken.

Gebiedsbescherming

Het plangebied maakt geen deel uit van een gebied dat onder de Natuurbeschermingswet 1998 valt. In de omgeving - ten noordwesten van het plangebied - liggen wel de Natura2000-Gebieden 'Hollandsch Diep' en 'Krammer-Volkerak' en 'Haringvliet'. Gezien de grote afstand tot deze gebieden (minimaal 5 kilometer) en het conserverende karakter van voorliggend bestemmingsplan zijn negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor de soorten en habitats, waarvoor het Natura2000-gebied als zodanig is aangewezen, op voorhand uit te sluiten. Er is geen sprake van externe werking. In het voorliggende plangebied zijn evenmin gebieden aanwezig die zijn aangemerkt als Ecologische Hoofdstructuur (EHS).

4.9.3 Conclusie

Vanuit het aspect flora en fauna gelden er geen belemmeringen voor dit bestemmingsplan. Wel dient voor alle in het wild levende planten- en diersoorten de zorgplicht in acht te worden genomen.

4.10 Water

4.10.1 Kader

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en is opgesteld voor de planperiode 2009 - 2015. Het Nationaal Waterplan is in december 2009 door de ministerraad vastgesteld.

Het Nationaal Waterplan beschrijft de hoofdlijnen van het nationale waterbeleid. Het rijk streeft naar een duurzaam en klimaatbestendig waterbeheer en heeft de ambitie om de komende decennia te investeren in bescherming tegen overstromingen en in de zoetwatervoorziening.

Voor een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem is het van belang bij ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met waterhuishoudkundige eisen op de korte en de lange termijn.

Om een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem te bereiken moet het water meer bepalend zijn bij de besluitvorming over grote ruimtelijke opgaven dan voorheen. De mate van bepalendheid wordt afhankelijk gesteld van, onder meer, de omvang en de aard van de ingrepen, bestaande functies, nieuwe andere ruimteclaims en de bodemgesteldheid van een gebied.

Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie. Het Nationaal Waterplan vervangt daarmee op onderdelen het beleid uit de Nota Ruimte. Specifiek gaat het over de gebieden die deel uitmaken van de ruimtelijke hoofdstructuur, het IJsselmeer, de Noordzee en de rivieren. Hiervoor geldt de AMvB Ruimte. Ook de bescherming van vitale functies en kwetsbare objecten is een onderwerp van nationaal belang. Hiervoor wordt een afzonderlijke AMvB opgesteld.

Nationaal Bestuursakkoord Water

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is het kabinetsstandpunt over het waterbeleid in de 21^e eeuw vastgelegd. De hoofddoelstellingen zijn: het waarborgen van het veiligheidsniveau bij overstromingen en het verminderen van wateroverlast. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan ruimtelijke maatregelen boven technische maatregelen.

In het NBW is ook de watertoets als procesinstrument opgenomen. De watertoets is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van dit nieuwe instrument is waarborgen dat de waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet in beschouwing worden genomen als het gaat om waterhuishoudkundig relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Uitvoering van de watertoets betekent in feite dat de gemeente en de waterbeheerder samenwerken bij het uitwerken van ruimtelijke plannen, zodat problemen in het gebied zelf en de omgeving worden voorkomen. De watertoets is sinds 2003 verankerd in het Besluit ruimtelijke ordening en is en hiermee verplicht voor alle ruimtelijke plannen en besluiten.

In 2008 is het NBW geactualiseerd met als doel de watersystemen in 2015 op orde te krijgen, vooral op het gebied van wateroverlast en watertekort.

Kaderrichtlijn water

Op 22 december 2000 is de Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) van kracht geworden. De KRW geeft een kader voor de bescherming van de ecologische en chemische kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater.

Waterbeheer 21^e eeuw

In september 2000 heeft de commissie Waterbeheer 21^e eeuw (WB21) advies uitgebracht over het toekomstig waterbeheer in Nederland. Belangrijk onderdeel van WB21 is het uitgangspunt van ruimte voor water. Er mag geen afwenteling plaatshebben; berging moet binnen het stroomgebied plaatshebben. Dit betekent onder andere het aanwijzen en instandhouden van waterbergingsgebieden. Daarnaast wordt verdroging bestreden en worden watertekorten verminderd.

Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021

Op 18 december 2015 is het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016 - 2021 (PMWP) vastgesteld. Het PMWP staat voor samenwerken aan Brabant waar iedereen prettig woont, werkt en leeft in een veilige en gezonde leefomgeving.

De zorg voor een duurzaam schone en veilige fysieke leefomgeving staat centraal het Provinciaal Milieu- en Waterplan (PMWP). De Agenda van Brabant plaatst provinciaal beleid in dienst van gezondheid, biodiversiteit, sociale ontwikkeling en een innovatieve, duurzame economie. Het Provinciaal Milieuplan 2012-2015 en het Provinciaal Waterplan 2010-2015 gaven hieraan de afgelopen jaren invulling. Het Provinciaal Milieu- en Waterplan 2016-2021 integreert de milieu- en de wateropgave. Het zet de nieuwe koers uit voor de provinciale inzet met betrekking tot water, bodem, lucht en de overige milieuaspecten.

Om met de diverse belangen en milieuaspecten te kunnen omgaan, hanteert de provincie in het waterplan de principes van de people-planet-profit-benadering. Vanuit de sociaal-maatschappelijke invalshoek (people) krijgen veiligheid tegen overstroming, bescherming tegen wateroverlast, een betrouwbare drinkwatervoorziening en goede recreatievoorzieningen aandacht. Vanuit de economische invalshoek(profit) heeft het plan aandacht voor onder meer een goede watervoorziening voor industrie en landbouw en voor het transport over water. Bij de derde invalshoek (planet) wordt uitgegaan van water als voorwaarde voor een gezonde leefomgeving voor mens en natuur. Belangrijke thema's hierbij zijn de verbetering van de waterkwaliteit, de verdrogingsbestrijding en de meer natuurlijke inrichting van de provinciale watersystemen.

Beleid Waterschap Brabantse Delta

Het waterschap Brabantse Delta is verantwoordelijk voor het waterbeheer in de gemeente. Het waterschap richt zich op een goede uitvoering van de wettelijke taken rondom waterveiligheid, waterkwaliteit en watersysteembeheer. Daarbij houden zij rekening met de toekomstbestendigheid van het watersysteem (met oog voor klimaatadaptatie, innovaties, ruimtelijke ontwikkelingen, toekomstig medegebruik en het tegengaan van verdroging). Het waterschap heeft de grondslag van haar beleid opgenomen in het waterbeheersplan 2016-2021 'Grenzeloos verbindend'.

Daarnaast heeft het waterschap waar nodig nog toegespitst beleid en beleidsregels op de verschillende thema's/speerpunten uit het waterbeheersplan en heeft het waterschap een eigen verordening; De Keur en de legger. De Keur bevat gebods- en verbodsbepalingen met betrekking tot ingrepen die consequenties hebben voor de waterhuishouding en het waterbeheer. De legger geeft aan waar de waterstaatswerken liggen, aan welke afmetingen en eisen die moeten voldoen en wie onderhoudsplichtig is. Veelal is voor deze ingrepen een watervergunning van het waterschap benodigd. De Keur is onder andere te raadplegen via de site van waterschap Brabantse Delta.

Het waterschap hanteert bij nieuwe ontwikkelingen het principe van waterneutraal bouwen, waarbij gestreefd wordt naar het behoud of herstel van de 'natuurlijke' waterhuishoudkundige situatie. Vanwege dit principe wordt bij uitbreiding van verhard oppervlak voor de omgang met hemelwater uitgegaan van de voorkeursvolgorde infiltreren, bergen, afvoeren. De technische eisen en uitgangspunten voor het ontwerp van watersystemen zijn opgenomen in de 'beleidsregel Afvoer hemelwater door toename en afkoppelen van verhard oppervlak, en de hydrologische uitgangspunten bij de keurregels voor afvoeren van hemelwater'.

Beleid gemeente Moerdijk

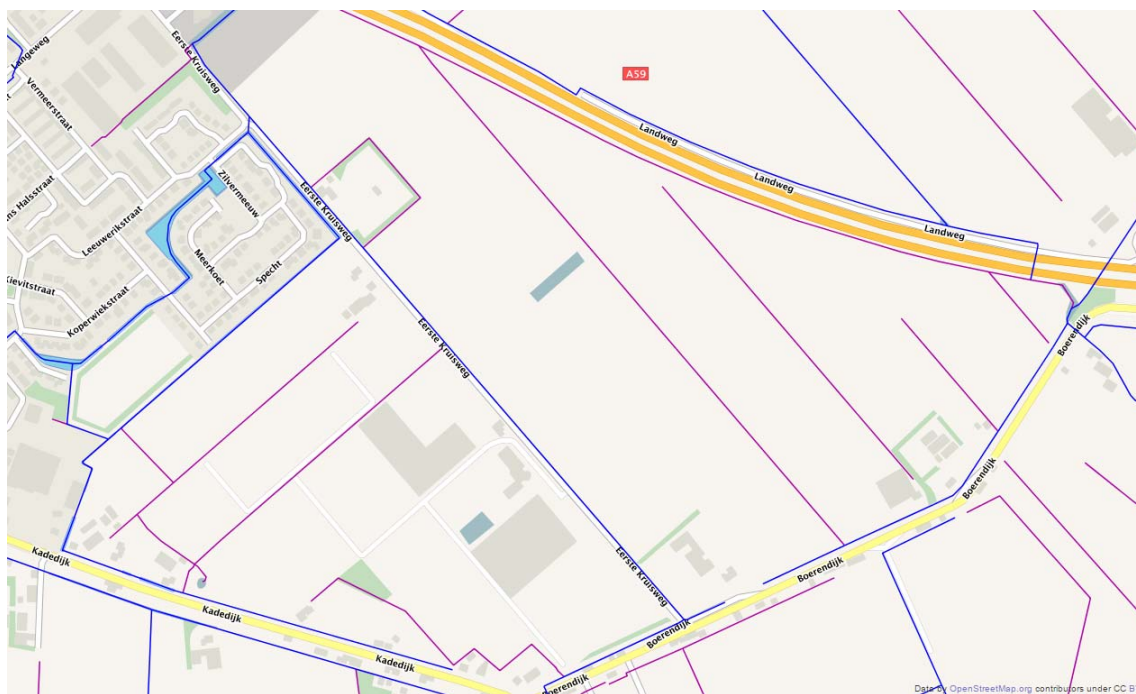
Het Waterplan Moerdijk 2009-2015 is in november 2008 door de gemeenteraad van Moerdijk vastgesteld. Het plan beschrijft de gezamenlijke visie van de gemeente en het Waterschap Brabantse Delta. Deze visie betreft 'een robuust watersysteem van voldoende kwaliteit en veiligheid dat aansluit bij de natuurlijke omstandigheden op en om het Moerdijkse grondgebied en dat nu en in de toekomst voldoet aan de wettelijke verplichtingen en beleidsregels. Verdeeld over meerdere thema's is de visie in het waterplan uitgewerkt. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn dat: water geen gevaar oplevert, het watersysteem geschikt is voor de functies die het moet vervullen, alle elementen van het watersysteem in samenhang worden beschouwd, water een grotere rol krijgt in ruimtelijke ontwikkelingen en iedereen zijn steentje bijdraagt.

4.10.2 Onderzoek

Bestaande situatie

Het totale oppervlak van de vestiging van Rijk Zwaan aan de Eerste Kruisweg bedraagt ruim 60 hectare, waarvan ruim 6 hectare bebouwd is met (tunnel)kassen, kantoor/laboratoriumruimte, parkeergelegenheid en een waterbassin. Het overige deel van het terrein bestaat hoofdzakelijk uit onbebouwde cultuurgonden.

In het plangebied zijn daarnaast diverse watergangen aanwezig, zoals blijkt uit afbeelding 4.7. Aan de zuidkant vormt een (A-)watergang met een brede rietkraag de natuurlijke, ecologische en duidelijke overgang tussen het terrein van Rijk Zwaan en de bestaande erven langs de Kadedijk. Aansluitend op deze ecologisch ingerichte zone is in het westen een paddenpoel aangelegd. Verder ligt er een aantal schouwsloten dwars op de Kadedijk en evenwijdig aan de Eerste Kruisweg. Evenwijdig aan de Eerste Kruisweg ligt tenslotte een A-watergang.



Afbeelding 4.7: uitsnede Legger wateren Waterschap Brabantse Delta

Peilgebied

Het voorliggende plangebied valt onder het peilbesluit Moerdijk en is gelegen binnen het peilvak 'Oude Fijnaart/Nieuwe Molen' (W-X09). Ter plaatse bedraagt het zomerpeil 1,0 m -NAP en het

winterpeil 1,2 m -NAP. De beheersmarge bedraagt 0,15 m. De maaiveldhoogte van het gebied ligt op circa + 0,3 m NAP. De Kadedijk en Boerendijk doen dienst als polderscheiding.

Grondwatersysteem

Op basis van de Bodemkaart van Nederland zijn de locaties gelegen in de grondwatertrap Vb of VI. In onderstaande tabel zijn de Gemiddeld Hoogste Grondwaterstand (GHG) en de Gemiddeld Laagste Grondwaterstand (GLG) van beide grondwatertrappen opgenomen.

Grondwatertrap	GLG (in cm -mv)	GHG (in cm -mv)
Vb	>120	25-40
VI	>120	40-80

Waterkwaliteit

Het tegengaan van riooloverstorten door de afkoppeling van hemelwater van de DWA komt de waterkwaliteit (in de omgeving) ten goede. Het ontstaan van (nieuwe) vervuiliingsbronnen dient zoveel mogelijk te worden voorkomen om vervuiling van grond- en oppervlaktewater te beletten. Het toepassen van niet-uitlogbare bouwmaterialen bij de toekomstige ontwikkelingen voorkomt dat het hemelwater wordt vervuild. In verband hiermee dienen geen (sterk) uitlogbare materialen zoals koper, lood, zink of teerhoudende dakbedekking te worden gebruikt op delen die met hemelwater in contact komen, zoals de dakbedekking, goten en pijpen of er moet voorkomen worden dat deze materialen kunnen uitlogen (bijvoorbeeld door het coaten van loodslabben). Voorliggend plan heeft geen effect op de waterkwaliteit omdat door middel van het toepassen van niet-uitlogbare bouwmaterialen, voorkomen wordt dat het hemelwater wordt vervuild. Voor eventuele toekomstige ontwikkelingen gaan het waterschap en de gemeente daarnaast uit van een gescheiden rioleringsstelsel.

Veiligheid

In of in de directe nabijheid van het plangebied zijn geen regionale waterkeringen gelegen.

4.10.3 Conclusie

Het concept-ontwerpbestemmingsplan is, conform het gestelde in ex artikel 3.1.1. van het Bro, aan Waterschap Brabantse Delta voorgelegd. Het Waterschap heeft in een reactie laten weten dat de belangrijkste uitgangspunten voldoende zijn gewaarborgd in het voorliggende bestemmingsplan.

5 Uitvoerbaarheid

5.1 Economische uitvoerbaarheid

5.1.1 *Exploitatieverplichting*

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in de plantoelichting van een bestemmingsplan minimaal inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens bestaat op grond van de Wet ruimtelijke ordening de verplichting om, indien sprake is van ontwikkelingen waarvoor de gemeente redelijkerwijs kosten moet maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten, deze moeten kunnen worden verhaald op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar. Een en ander dient te worden vastgelegd in privaatrechtelijke overeenkomsten met iedere grondeigenaar. Als er met een grondeigenaar geen overeenkomst is gesloten en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient een exploitatieplan te worden opgesteld welke tegelijkertijd met het bestemmingsplan moet worden vastgesteld.

Het voorliggende bestemmingsplan maakt geen nieuwe bouwplannen zoals bedoeld in het Bro mogelijk, waardoor het opstellen van een exploitatieplan niet benodigd is. De kosten voor het opstellen van het bestemmingsplan worden door Rijk Zwaan gedragen.

5.1.2 *Conclusie*

Gezien het voorgaande wordt het plan financieel uitvoerbaar geacht.

5.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

5.2.1 *Draagvlak*

Het bestemmingsplan "Rijk Zwaan – locatie Eerste Kruisweg" is opgesteld om te voorzien in een eenduidige en uniforme juridische regeling voor het toegestane gebruik en de toegestane bebouwing binnen het plangebied. Er is qua systematiek aangesloten bij het gemeentelijke handboek voor bestemmingsplannen en de daarin opgenomen standaardregels. De regeling die is opgenomen in het bestemmingsplan heeft een conserverend karakter, waarbij de vigerende bestemmingsregeling één-op-één is overgenomen. Uitzondering hierop vormt de maximum toegestane goothoogte van 8 meter. Deze komt te vervallen. Het voorliggende bestemmingsplan past binnen het beleid van het Rijk, de provincie en van de gemeente. Ook leiden de diverse milieuaspecten niet tot belemmeringen. Gelet hierop wordt het plan maatschappelijk uitvoerbaar geacht.

5.2.2 *Vorbereidingsfase*

Overleg

Conform artikel 3.1.1. van het Bro moeten burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met de Rijks- en provinciale diensten die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In het kader van het vooroverleg is het voorliggende bestemmingsplan - parallel aan de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan - aan diverse overlegpartijen toegezonden. Gedurende deze termijn is één overlegreactie binnengekomen. Deze is samengevat en beantwoord in de Nota van vooroverleg en zienswijzen, die als bijlage 1 bij de toelichting is opgenomen.

5.2.3 *Ontwerpfase*

Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 2 juni tot en met 13 juli 2016 gedurende zes weken ter inzage gelegen. Binnen deze termijn is een ieder in de gelegenheid gesteld schriftelijk en/of mondeling een zienswijze op het plan in te dienen. Ook zijn de stukken met de kennisgeving aan de eerder genoemde diensten en instanties toegezonden (artikel 3:13 Awb), en is aangegeven waar de (digitale) stukken te vinden zijn (elektronische kennisgeving).

Gedurende de inzagetermijn is één zienswijze binnengekomen. Deze is samengevat en beantwoord in de Nota van vooroverleg en zienswijzen, die als bijlage 1 bij de toelichting is opgenomen.

5.2.4 *Vaststellingsfase*

Binnen twaalf weken na de termijn van terinzagelegging moet de gemeenteraad beslissen omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan.

Tegen het besluit tot vaststelling staat, voor belanghebbenden, direct beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Direct na de beroepstermijn treedt, indien tijdens de beroepstermijn geen verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, het plan in werking waarna tot planrealisatie kan worden overgegaan.

5.3 **Handhaving**

De aandacht voor handhaving neemt de laatste jaren sterk toe. Zowel de hogere overheden als de burgers spreken de gemeente in toenemende mate aan op het handhaven van de eigen regels en de rechter spreekt zich nadrukkelijk uit over de verplichtingen die gemeentebesturen hebben om de eigen regelgeving te handhaven. Het bestemmingsplan vervult een aantal functies op het gebied van handhaving. Een bestemmingsplan is toekomstgericht. Het geeft een beeld van de te verwachten ruimtelijke ontwikkelingen en verwoordt het gemeentelijk beleid ten opzichte van de ontwikkelingen. Eveneens functioneert het bestemmingsplan als toetsingskader voor bouwplannen en andere werkzaamheden. Hierdoor is het bestemmingsplan bindend voor burgers, bedrijven, instanties en overheid. Om ervoor te zorgen dat handhaving van het bestemmingsplan in de praktijk met succes kan worden afgedwongen, dient aan het volgende te worden voldaan:

- De regels en het kaartmateriaal moeten duidelijk en overzichtelijk zijn;
- Regels moeten zodanig zijn dat duidelijk is wanneer er sprake is van een overtreding en overtredingen moeten herkenbaar/zichtbaar én controleerbaar zijn;
- Het plan dient uitvoerbaar te zijn.

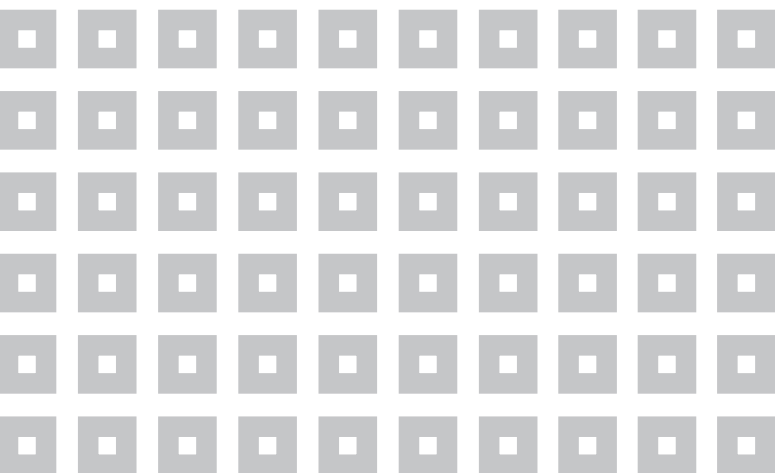
De grondslag voor een goed werkend handhavingsbeleid wordt gevormd door een grondige inventarisatie van de feitelijke situatie (grondgebruik, bebouwing) van het plangebied bij de opstelling van het bestemmingsplan en een deugdelijk mutatiesysteem bij de uitvoering van het bestemmingsplan. Onderdeel van dit mutatiesysteem is een goede registratie van verleende omgevingsvergunningen. Bij de opstelling van dit bestemmingsplan heeft een inventarisatie plaatsgevonden van de feitelijke situatie. Daarnaast vindt registratie plaats van verleende omgevingsvergunningen.

Handhaving kan plaatsvinden via publiekrechtelijke, privaatrechtelijke en strafrechtelijke weg. Dit laatste is afhankelijk van het Openbaar Ministerie. In het ruimtelijk bestuursrecht is de gemeente op grond van de Gemeentewet bevoegd tot het toepassen van bestuursdwang ten aanzien van ontwikkelingen die strijdig zijn met de bepalingen van het bestemmingsplan. Deze vormen van handhaving vallen onder de zogenoemde repressieve handhaving. Hiermee wordt

gedoeld op de middelen en/of het instrumentarium waarmee de gemeente naleving kan afdwingen, dan wel tegen normafwijkend gedrag correctief kan optreden.

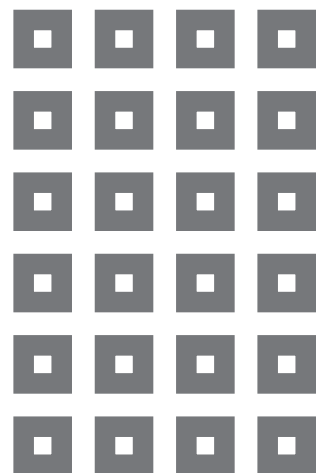
Daarnaast wordt onderscheiden de preventieve handhaving. Deze komt voornamelijk tot uitdrukking in het toezicht op het gebruik van gronden en gebouwen. Preventieve handhaving geschiedt over het algemeen door informele middelen waaronder bijvoorbeeld informeel contact tussen de met handhaving belaste personen en de grondgebruikers. Hoewel het effect van dergelijke middelen niet goed meetbaar is, wordt aan deze middelen toch zeker betekenis toegekend.

Daarnaast zijn in het bestemmingsplan instrumenten van toezicht opgenomen. Gedoeld wordt op afwijkingsbevoegdheden, de bevoegdheid nadere eisen te stellen en de mogelijkheid omgevingsvergunningen te verlenen. Deze instrumenten maken een toetsing mogelijk voordat met de beoogde activiteit (bouwen, gebruiken, het verrichten van werken en/of werkzaamheden) een aanvang wordt gemaakt. De te nemen besluiten op basis van de genoemde bevoegdheden dienen te berusten op een deugdelijke motivering.



KuiperCompagnons

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape



e-mail: kuiper@kuiper.nl

www.kuiper.nl

Van Nelle Ontwerpfabriek

Gebouw Thee 0

Van Nelleweg 3042

3044 BC Rotterdam

T 010 433 00 99

F 010 404 56 69